

ੴ
ਸ੍ਰੀ
ਮਿ
ਧ
'ਕੰਦਲ'
+

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

In order to continue conserving, digitising and publishing our numerous literature online, we are asking for your support and involvement.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

Digitising our treasures is an ambitious undertaking. Every page, every object, must be photographed individually and with great care. The whole photographic process including lighting, colour temperature, and environmental controls must all be precisely regulated. Post processing is also done with meticulous care including orientation, de-skewing, sizing and finally quality control to ensure the documents reflect the true state of the originals.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information about the process or your contribution - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

ਚੰਨ ਤਾਰੇ

ਈਂ 'ਚੰਨ ਤਾਰੇ' ਜੰਨੱਤ,
ਜਹਾਨੇ ਨਾਜ਼ ਜ਼ੋਬੇ ਇਨਸਾਂ ।
ਓ ਮਸਕਨ ਅਫਜ਼ਾਂ ਕਸ਼ਸ਼,
ਕੌਨੇ ਮਕਾਂ ਜਲਵਾ ਫਿਸ਼ਾਂ ।

‘ਕੰਵਲ’

ਅਰਥਾਤ

ਏਹ "ਚੰਨ ਤਾਰੇ" ਸੁਰਗ ਸੁੰਦਰਤਾ,
ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਨਿਖਾਰੇ, ਜਾਵਾਂ ਵਾਰੇ ।
ਗੁਰੂ ਘਰ ਪ੍ਰਗਟ ਮਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚੇ,
ਜਗ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਖਿਲਾਰੇ, ਸੰਦਰ ਦੀਦਾਰੇ ।

ਚੰਨ ਤਾਰੇ

ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

ਲੇਖਕ :

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ

ਰਮੇਸ਼ ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110015

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ :

ਹੋਲਾ 2049 ਮਾਰਚ 1993

© ਲੇਖਕ

ਕਵਰ ਡੀਜ਼ਾਈਨ : ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਯੋਤੀ

ਛਾਪਕ :

ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੈਸ

ਪੱਲਈਅਰ ਗਾਰਡਨ ਮਾਰਕਿਟ,

ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ, ਦਿੱਲੀ-110006

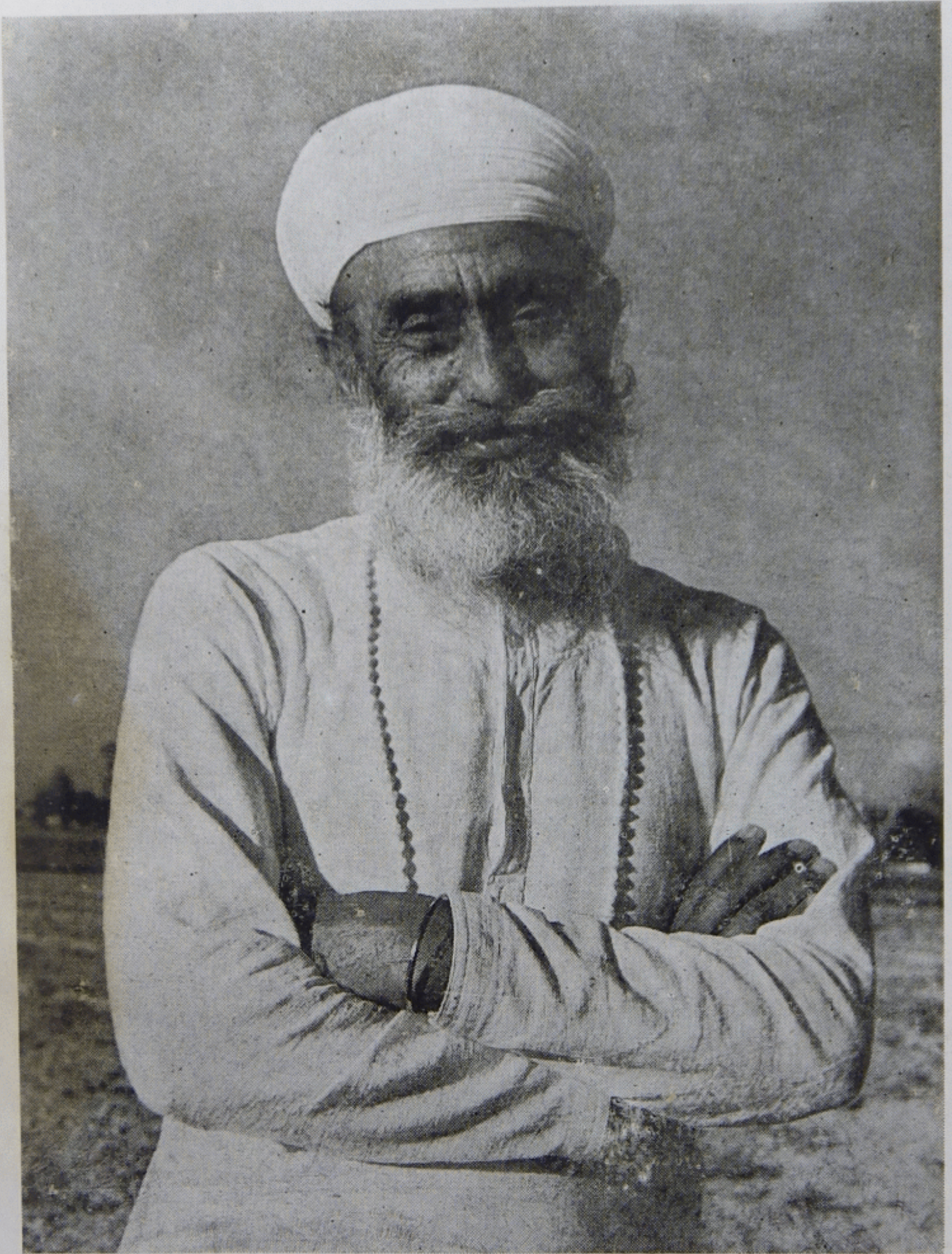
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :

ਫਲੋਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ

ਟਰਾਂਟੋ, ਕੈਨੇਡਾ

ਏਸੇ ਕਲਮ ਤੋਂ :

ਰੱਬੀ ਰੰਗਣ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਸਮਪਰਨ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੂੰ

ਈਂ ਅਫਜ਼ਾ ਜਹਾਨੇ ਨਾਜ਼,
ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਫਿਰੋਜਾਂ ।
ਦੀਦਾਰੇ ਲੁੱਤਫ ਜੰਨਤ,
ਨਗਮਾਂ ਸਾਕੀ ਜਲਵਾ ਫਿਸਾਂ ।

ਜ਼ਾਹਿਰ ਰੂਪ ਜਹਾਨੋਂ ਉੱਚਾ,
ਪੰਥ ਨੂੰ ਹੈ ਚਮਕਾਇਆ ।
ਦੂਣ ਸਵਾਇਆ ।
ਦਰਸਨ ਵਿਚ ਆਨੰਦ ਸੁਰਗੀ,
ਗਾਇਨ "ਰੰਗ" ਸੁਹਾਇਆ ।
ਚਾਨਣ ਭਾਇਆ ।

ਕਵੀਆਂ 'ਲੋਕ ਹਿੱਤ' ਚੱਕੀਆਂ ਝੋਤੀਆਂ ਨੇ,
 ਵਾਰਸ ਦਲੀਆ ਖਰਾਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ।
 ਕਵਿ: ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ 'ਮਿਲ ਫਿਲੋਰ' ਲਾਈ,
 ਸੂਰਜ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪੰਥ ਚਮਕਾਇਆ ਹੈ ।
 ਕਵੀ ਹਿੰਦੀਆਂ ਮੈਦਾ ਬਾਰੀਕ ਕੀਤਾ,
 ਹਲਵਾ ਪੂੜੀ 'ਇੰਗਲ' 'ਪਿੰਗਲ' ਗਾਇਆ ਹੈ ।
 ਅਸਾਂ ਭੱਠੀ ਤੋਂ ਦਾਣੇ ਭੁਣਾ ਲਏ ਨੇ,
 ਬੁੱਕ ਭਰ ਭਰ ਕੇ 'ਰੰਗ' ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ ।

ਦੋ ਸ਼ਬਦ

ਸੰਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ 'ਕੰਵਲ' ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆਂ ਪਛਾਣਿਆਂ ਨਾਂ
ਏ। ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਾਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਉੱਘੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਵੀ ਹਨ ਓਥੇ
ਇਹ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਵੀ ਹਨ। ਚੰਗੀ ਲਗਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਇਹ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ 'ਵਿਚ ਵਿਯੋਗੀ ਤੇ ਬਿਰਹਾ ਤੜਪ ਵਿਚ' ਵੀ ਲੀਨ ਰਹੇ
ਰੂਹਾਨੀ ਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮੰਡਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਦੇ ਜਤਨ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।
ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਇਕ
ਕਾਵਿ-ਪੁਸਤਕ "ਰੂਹਾਨੀ ਰੰਗਣ" ਵੀ ਬੜੀ ਦੇਰ ਹੋਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਬਹੁਤ
ਸਲਾਹੀ ਗਈ।

ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਅਣਗਿਣਤ
ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਕਰਮ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।
ਏਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਵਿ ਚਿਤ੍ਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ
ਹਨ ਤੇ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਹੀ ਪਰ ਖੂਬੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਪੰਜ ਤੁਕਾਂ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਿਤ
ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਸਾਰਾ ਕਿਰਦਾਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਚਾਹੇ ਉਹ ਜਥੇਦਾਰ ਏ, ਸੰਤ ਭਗਤ ਏ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਏ! ਏਸ ਸਾਰੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ
ਸਮੁੱਚੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਝਲਕਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ! ਇਹ
ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ। ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਮਿਲੇਗੀ। ਉਹ ਏਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਵਧ ਸਕਣਗੇ ਇਹ ਤਾਂ ਕੁੱਝੇ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਬੰਦ
ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਏ। ਮੈਂ 'ਕੰਵਲ' ਜੀ ਦੇ ਏਸ ਚੁੱਕੇ
ਕਦਮ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਤੇ ਵਧਾਈ ਦੇਂਦਾ ਹਾਂ। ਪੁਸਤਕ ਛਪਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ
ਦਾ ਉਦਮ ਵੀ ਸਲਾਹੁਣ ਯੋਗ ਹੈ।

22.2.93

—ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਯੋਤੀ

ਆਪਣੀ ਵਲੋਂ

ਪੰਜ ਭਾਦਰੋਂ ਦਾ ਦਿਨ ਨਾਮਧਾਰੀ ਜਗਤ ਵਿਚ ਖਾਸ ਮਹਾਨਤਾ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਏਸ ਦਿਨ 2015 ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਓਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਹ ਦਿਨ ਹਰ ਸਾਲ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, ਪੰਜ ਭਾਦਰੋਂ 2041 ਨੂੰ ਪਰਮ ਪੂਜਯ ਮਾਤਾ ਚੰਦ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਬੀਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀ ਧਰਮਸਾਲਾ, ਰਮੇਸ਼ ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮਾਈਆਂ ਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਸੁਹਾਵਣਾ ਤੇ ਅਨੰਦਮਈ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਭਾਰੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਦੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਥਿਆਂ ਤੇ ਮਾਈਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਕਤ ਕੀਤੀ, ਰੋਣਕ ਨੂੰ ਦੋਬਾਲਾ ਕੀਤਾ, ਇਸਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਾਏ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੁਰਮਤਿ ਫਿਲਾਸਫਰ ਸੰਤ ਤੇਜਾਂ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਇਕੋ ਇਕੋ ਬੀਬੀ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਰੰਗ ਬਝਾ, ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ 'ਚ ਅਥਾਹ ਮਸਤੀ ਛਾ ਗਈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਿਅੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਲੜਕੀਆਂ ਬਾਬਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਭਰਪੂਰ, ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਜਨਕ ਭਾਵ ਪੂਰਤ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ। ਉਚ ਕੋਟੀ ਦੀ ਸੰਗੀਤਾਚਾਰਯ ਬੀਬੀ ਸ਼ਕੁੰਲਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਗੀਤ ਸੁਣਾਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਉੱਘੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸੋਭਾ ਸਨ—ਬੀਬੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹੰਸਪਾਲ, ਬੀਬੀ ਰਤਨਾ, ਬੀਬੀ ਦਰਸ਼ਨਾਂ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਹੰਸਪਾਲ, ਬੀਬੀ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹੰਸਪਾਲ, ਬੀਬੀ ਇੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਬੀਬੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਢੋਡੇ ਵਾਲੀ ਤੇ ਬਲਕਾਰ ਕੌਰ। ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਜਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੰਗ ਹੋਈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ। ਇਹ ਗਲ ਇਸ ਪੁਸਤਕ 'ਚੰਨ ਤਾਰੇ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹੀ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ ਤੇ ਬੀਬੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਫਲ ਹੋ ਸੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਵਾਰ ਉੱਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਅਪਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਐਨੀ

ਸ੍ਰ: ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ

-

ਬਰਕਤ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਹੱਲੇ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਇਹ ਹੀ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਲੰਧਰ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸੀ ।

ਬੀਬੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਦਾਦਾ ਸੂਬਾ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਹੂਵਾਲ ਸਾਰੇ ਦੁਆਬੇ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਮਾਨਯੋਗ ਹਸਤੀ ਸਨ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਦੋਰੇ ਸਮੇਂ ਮੁਠੱਡਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਸੇ ਘਰ ਹੀ ਡੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਬੀਬੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਜੀ ਸੂਬਾ ਜੀ ਦੀ ਪੋਤਰੀ ਤੇ ਸੰਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਹਨ । ਝਾਂਸੀ ਵਾਲੇ ਸੂਬਾ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਦੇ ਤਾਇਆ ਜੀ ਸਨ । ਸੰਤ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਚਾਨਾ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ।

ਸੰਤ ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਸਤਾਨਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲੇ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਆਪ ਦੇ ਦਾਮਾਦ ਹਨ ।

ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਫਲੋਰਾ ਜੀ ਤੇ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ । ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਖੀ ਬਾਣਾ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਵਧ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ ।

ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਅਨੰਦਕਾਰਜ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ । ਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਤੇ ਫੇਰਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਪੁਆਏ । ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹਨ ।

ਸਮੁੱਚਾ ਪਰਵਾਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਆਗਿਆਕਾਰ ਹੈ ।

ਪ੍ਰਸਿਧ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲੀਡਰ, ਸੰਤ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੰਸਪਾਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਤੋੜ ਚੜ੍ਹੀ ਹੈ । ਪਰਮ ਲਿਖਾਰੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਯੋਤੀ ਹੋਰਾਂ ਇਸਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਸਮਾਂ ਬਖਸ਼ਿਆ । ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਨੋਵਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਨਜਾਣ ਜੀ ਨੇ ਬੜਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਸਭ ਦੇ ਥਾਂ ਪਰ ਥਾਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ।

IC-1, ਨਾਮਧਾਰੀ ਕਾਲੋਨੀ,
ਰਮੇਸ਼ ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110015

—ਸਤਿਨਾਮ ਕੌਰ
21.2.93

ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਕੌਰ

ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਕੌਰ, ਤੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ।
ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਦਕਾ ਹੀ, ਏਹ ਹੋ ਰਹੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ।
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਤੀ ਵਿਦਿਆ ਚਮਕੀ, ਹੋ ਰਹੀ ਸੁਧ ਪੜ੍ਹਾਈ,
ਪਾਠ ਉਚਾਰਨ ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਂ, ਸੁੰਦਰਤਾ 'ਚ ਲਿਖਾਈ,
ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲ ਪਿਆ, ਹੋ ਰਹੇ ਪਾਠ ਅਪਾਰ,
ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਕੌਰ ਜੀ.....।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਰੱਬੀ ਰੂਪ ਸੁਹਾਏ ।
ਪੰਥ ਬਾਗ਼ ਹੈ ਖਿੜਿਆ ਸਾਵਾ, ਨਾਮ ਸੁਗੰਧੀ ਆਏ ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅੱਜ, ਸਭ ਦੇ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ
ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਚੰਦ ਕੌਰ ਜੀ.....।

ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਫਤਹਿ ਕੌਰ, ਪੂਜਨੀਕ ਜਗ ਮਾਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਵੰਡਦੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾਤਾਂ ।
ਰੂਪ ਹੋ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਰਦਾ, ਬਖਸ਼ੋ ਬੁਧ ਅਪਾਰ ।
ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਕੌਰ ਤੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ।
ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਦਕਾ ਹੀ, ਏਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ।

ਲਛਮੀ, ਗੋਰਾਂ, ਸਾਰਦਾ
ਤੂੰ ਹੀ ਆਦਿ ਭਵਾਨੀ ।
ਸ਼ਕਤੀ ਰੂਪ ਸਾਕਾਰ ਹੈਂ,
ਸਦ ਹੀ ਸ਼ੇਸ਼ ਬਖਾਨੀ ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਰਵਾਰ

ਪ੍ਰਿਥਮ ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਤੇ,
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ।
ਟੁੱਟੀ ਗੰਢਨੇ ਹਾਰ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਜੀਵਣ ਕੌਰ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗਾਇਆ ਹੈ ।
ਬਡ ਪਰਤਾਪੀ ਤੇ ਮਾਤ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੁਰ ਜੀ,
ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ-ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਸਲਾਇਆ ਹੈ ।
ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਬੇਬੇ ਸਾਹਿਬ ਜੀਉ,
ਯੁਗਲ ਠਾਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਨਵਾਇਆ ਹੈ ।
ਬੀਬਾ ਸਾਹਿਬ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਸੁੰਦਰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਬੰਦੇ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਅੰਦਰ,
ਪੈਰ ਛੁੱਟ ਨੇ ਐਸਾ ਆ ਪਾਇਆ ਸੀ ।
ਬਾਂ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਇਆ,
ਦਇਆ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਸੀ ।
ਸਿੰਘ ਪੰਥ ਨੂੰ ਕਰ ਤਬਾਹ ਦਿੱਤਾ,
ਰੂਪ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਉੱਕਾ ਭੁਲਾਇਆ ਸੀ ।
ਓਸ ਵਕਤ 'ਰੱਬੀ ਜੋਤ' ਗੁਰੂ ਸੱਚਾ,
ਜਾਮਾ ਬਾਰੂਵਾਂ ਧਾਰ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ।
ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤਖਤ ਬੈਠੇ,
ਵਧੀ ਵੇਲ ਤੇ ਫੁਲ ਚੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਜੀਵਣ ਕੌਰ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈ ।
ਪੰਡਤ ਆਏ ਵੱਡੇ, ਜਨਮ ਪੱਤਰੀ ਲੈ,
ਕਹਿਣ, "ਮਾਤਾ ਜੀ ! ਗੱਲ ਕਮਾਲ ਹੋਈ ।"
ਜਨਮ-ਸਮਾਂ, ਨਛੱਤਰ ਗ੍ਰਹਿ ਦਸਦੇ ਨੇ,
ਰੱਬੀ ਜੋਤ ਘਰ ਤੁਸਾਂ ਦਿਆਲ ਹੋਈ ।
ਦੁਨੀਆਂ ਮੰਨੇਗੀ, ਨਿਵਣਗੇ ਛੱਤ੍ਰ ਧਾਰੀ,
ਸੰਗਤ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਮਾਲਾ ਮਾਲ ਹੋਈ ।
ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਏ ਰਾਮ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸਾਨੂੰ,
'ਵਡ ਪਰਤਾਪੀ' ਕਹਿ ਨਾਮ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ

ਜੀਵਣ ਕੌਰ ਮਾਤਾ, ਗੋਦੀ ਲਾਲ ਸੋਹਣਾ,
ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਦਾਨ ਅਪਾਰ ਦਿੱਤੇ ।
ਘਰ ਆਏ ਵਧਾਈਆ ਜੁ ਦੇਣ ਲੋਕੀ,
ਅੰਨ ਧੰਨ ਦੇ ਖੋਲ ਭੰਡਾਰ ਦਿੱਤੇ ।
ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਸੰਨਿਆਸੀ, ਆਏ ਮਸਤ ਫੱਕਰ,
ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੱਭ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ।
ਵੱਡੇ ਮੱਠਾਂ ਤੇ ਮੰਡਲਾਂ ਦੇ ਮਹੰਤ ਆਏ,
ਪੂਜਨੀਕ ਸੰਤਾਂ ਆ ਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤੇ ।
ਆਏ ਪੰਡਤ ਵਿਦਵਾਨ ਇਕ ਅਵਾਜ਼ ਬੋਲੇ,
ਤੇਰੇ ਘਰੋਂ ਮਾਤਾ ਸਭ ਕੁਝ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ

ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਸੀ ਖੇਡ ਕੇ ਆਏ ਬਾਹਰੋਂ,
ਬੈਠਾ ਮਿਸਤਰੀ ਚੁੱਪ ਨਿਮੋਝਾਣ ਡਿੱਠਾ ।
ਚਿੰਤਾ ਵੇਖ ਉਹਦੀ ਦਇਆਵਾਨ ਹੋਏ,
ਉਥੇ ਗਲ ਕਰਦਾ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਡਿੱਠਾ ।
ਕਿਹਾ ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਖੂਹੀ ਹੋਈ ਡਿੰਗੀ,
ਹੈ ਸਾਂ ਸਿਆਣਾ, ਅੱਜ ਅਵਾਣ ਢਿੱਠਾ ।
ਗੁਰਾਂ ਕਿਹਾ, ਖੂਹੀ ਉੱਤੇ ਪਾ ਪੜਦਾ,
ਕਰ ਅਰਦਾਸ 'ਹਈ' ਕੰਮ ਆਸਾਨ ਡਿੱਠਾ ।
ਕੀਤਾ ਅਮਲ ਉਸਨੇ ਖੂਹੀ ਹੋਈ ਸਿੱਧੀ,
ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬਚਨ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ

ਬੈਠੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ,
ਖੱਬਰ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਲਹੌਰ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ ਜੀ ।
ਲਾ-ਨਾਲ ਜਦ ਅਮਨ ਦੇ ਅਸੀਂ ਹਾਮੀ,
ਚੌਂਕੀ ਭੈਣੀ 'ਚ ਕਿਉਂ ਬਿਠਾਈ ਹੈ ਜੀ ।
ਸੱਦੇ ਲਾਟ ਨੇ ਵੱਡੇ ਜੁੰਮੇਦਾਰ ਅਫਸਰ,
ਫਿਰ ਦੱਸੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜੋ ਆਈ ਹੈ ਜੀ ।
ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ-ਗਲਤੀ ਮੰਨੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ,
ਤੁਰਤ ਭੈਣੀ 'ਚੋਂ ਚੌਂਕੀ ਉਠਾਈ ਹੈ ਜੀ ।
ਨਾਲ ਅਦਬ ਦੇ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਹੋਏ ਹਾਜ਼ਰ,
ਕਹਿਣ ਬਾਬਾ ਜੀ ਭੁਲ ਬਖਸ਼ਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਮਨਾਵਦਾ ਹੈ,
ਨਾਨਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਉੱਤੇ ਉਪਕਾਰ ਕੀਤਾ ।
ਸਿੱਖ ਪੰਥ, ਅਕਾਲੀ, ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਉਦਾਸੀ, ਨਿਰਮਲ, ਘਨਈਆ ਇੱਕ ਤਾਰ ਕੀਤਾ
ਖੁਦ ਕੂਕੇ ਧੀਰ ਮਲੀਏ, ਰਾਮ ਰਾਈਏ,
ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸਭ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ।
ਸਾਰੇ ਆਂਹਦੇ ਸਨ ਬਾਬੇ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦਾ,
ਅੱਜ ਨਾਨਕ ਦਾ ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਦੀਦਾਰ ਕੀਤਾ ।
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ, ਹੋਰ ਅਸਥਾਨ,
ਸਭ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀ ਵਾਰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।"
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਹਵਨ, ਯਗ ਕੀਤੇ, ਲੱਖਾਂ ਪਾਠ ਕੀਤੇ,
ਫਿਰ ਰਾਗ ਸੰਮੇਲਨ ਕਮਾਲ ਕੀਤੇ ।
ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਉਹ ਰਾਗ ਗਾਉ,
ਸਮਾਂ ਪੂਰਤੀ, ਭਾਵ ਖਿਆਲ ਕੀਤੇ ।
ਗਾਈਆਂ, ਮੱਝਾ ਦੇ ਕੇ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘ ਟੌਰੇ,
ਨਕਦੀ ਬਸਤਰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਲੋਂ ਮਾਲ ਕੀਤੇ ।
ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਪੁੱਜ, ਸਭ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ,
ਅਸੀਂ ਤੁੱਛ ਹਾਂ ਬਾਬੇ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤੇ ।
ਜਦ ਤਕ ਜੀਆਂਗੇ, ਕਰਾਂਗੇ ਜੱਸ ਹਰ ਥਾਂ,
ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਬਾਹਰ ਮੁਖੀ ਵਿਖਾਲੇ ਦਾ—ਖਰਚ ਕਰਕੇ,
ਕਰਜ਼ੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਚੜਾਏ ਵਾਧੂ ।
ਏਸੇ ਚਿੰਤਾ 'ਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋਈ,
ਐਸੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਸਨ ਲਾਏ ਵਾਧੂ ।
ਗੁਰਾਂ ਸੋਖੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰੀਤ ਤੋਰੀ,
ਖਰਚ ਵਾਲੇ ਰਿਵਾਜ ਹਟਾਏ ਵਾਧੂ ।
ਮਾਇਕੀ ਵਿਹਾਰ ਸੁਧਾਰ, ਸਮਾਜ ਸੁਧਰੇ,
ਰੋਗ ਮਨਮਤ ਦੇ ਗਲਤੀ ਦੇ ਲਾਹੇ ਵਾਧੂ ।
ਵੇਖ ਰੀਤ, ਜਾਗੇ ਮਜ਼ਹਬ, ਕਿਹਾ ਸਭ ਨੇ,
ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ ਤੇਰੇ ਚਲਣਾ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਅਲੀ ਪੁਰ ਸਯਦਾਂ

ਬਾਈ ਸੂਬਿਆਂ ਸਹਿਤ ਚੜ੍ਹੇ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ,
ਗੁਰੂ ਅਲੀ ਪੁਰ ਸਯਦਾਂ ਥੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਅਲੀ ਪੀਰ* ਜਮਾਇਤ ਮੁਰੀਦਾ ਦੇ ਨਾਲ,
'ਬਿਨੈ' ਕਰ ਗੁਰਾਂ ਤਾਈਂ ਅਟਕਾ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਘੋੜਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ, ਅੜੀਅਲ, ਲੈ ਆਏ,
ਸਵਾਰ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ—ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਰ ਪਲਾਕੀ—ਸਵਾਰ ਹੋਏ,
ਘੋੜਾ ਉੱਛਲਿਆ—ਗੁਰੂ ਥੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਤਿੰਨ ਵੇਰ ਏਂਵੇ—ਚੋਥੀ ਵੇਰ ਗੁਰੂ ਜੀ,
ਜਕੜ ਘੋੜੇ ਨੂੰ—ਥੱਲੇ ਨਾ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਘੋੜਾ ਦੋੜਿਆ ਹਵਾ 'ਚ ਹਵਾ ਹੋਇਆ,
ਪੀਰ, ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਵਲੀ ਵਡਿਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਬਣਿਆ ਸਮਾਂ ਸੁਹਾਵਣਾ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ,
ਕਹਿਣ, "ਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

* ਪੀਰ ਜਮਾਇਤ ਅਲੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਪੀਰ ਸੀ ।

ਸ੍ਰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਦੋਵਾਲ

ਮਾਨਯੋਗ ਹਸਤੀ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ—ਚੰਦੋਵਾਲ,
ਰੋਅਬ ਦੁਬ ਤੇ ਅਫਸਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸਾਰੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੰਟੋਲ ਉਸਦਾ,
ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ—ਲੀਡਰੀ ਮਾਣ ਪਾਇਆ,
ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਲਿਹਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਨਾਮਧਾਰੀ ਦਰਬਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਿਆਂ,
ਆਖਰ ਸਰਸੇ ਆ ਟਿਕਿਆ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸਾਰੇ ਬਾਗ ਪਰਵਾਰ ਦੀ 'ਵਾਜ਼ ਇੱਕੋ,
ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਜਰਵਾਲੀ

ਗੁਜਰਵਾਲੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਘਰ ਕੂਕਿਆਂ ਦਾ,
ਖਾਨਦਾਨੀ ਏਹ ਵੱਡੇ ਸਰਦਾਰ ਹੈ ਸਨ ।
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ, ਗੁਰੂ ਰੰਗ ਰੰਗਾ,
ਗਿੱਲੀਂ ਮੇਲੇ ਆਉਂਦੇ ਸ਼ਰਧਾ ਧਾਰ ਹੈ ਸਨ ।
ਰੁਪਏ ਚਾਂਦੀ ਦੇ, ਟੋਪਾ ਭਰਿਆ, ਨਾਲ ਨੌਕਰ,
ਘੱਘੀ 'ਵਾਜ਼—ਬਲਹਾਰ ਬਲਹਾਰ ਹੈ ਸਨ ।
ਜਿਸਮ ਭਾਰਾ, ਗੋਰੇ, ਬਿਰਧ, ਮਸਤ ਘੁੰਮਦੇ,
ਰੁਪਏ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹੈ ਸਨ ।
ਲੋਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹੈਰਾਨ, 'ਇਹ ਖੇਲ ਤੱਕ ਕੇ,
ਕਹਿੰਦੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਾਰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਸੰਤ ਰਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸੰਤ ਰਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਰਹਿੰਦੇ,
ਨਾਮ ਜੱਪਦੇ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਜਪਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਨਿਤਨੇਮ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ,
ਮਾਲਾ ਨਾਲ ਸਨ ਰਸਨਾ ਹਿਲਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਨਾਮ-ਰਸ-ਪੂਰਨ, ਭਰਪੂਰ ਹੋਏ,
ਸੁਖ ਪਾਂਵਦੇ ਸਨ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਣ—ਸਤਿਕਾਰ ਪਾਇਆ,
ਸੁਰਤ ਬ੍ਰਿਤ ਦਾ ਮਰਮ ਸਮਝਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਕਹਿੰਦੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹੈ ਮਿਹਰ ਸਾਥੇ,
ਧੂੜ ਮੱਥੇ ਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਸ੍ਰ. ਬਲੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਿਆਮਪੁਰ ਵਾਲੇ

ਬਲੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਕਿਆਮਪੁਰ ਦਾ,
ਗੜ੍ਹ ਕੁਕਿਆ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਪੰਥ ਫੈਸਲੇ ਹਿਤ, ਤਖਤ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ,
ਮੇਲਾ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਸੰਗਤ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਨੱਗਰ ਸਾਰਾ ਤੇ ਸੂਬਾ ਜਵੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਨਾਮ ਦਾਨ ਸੇਵਾ—ਮਖਮੂਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਬੇ-ਬਹਾ ਸੇਵਾ ਫਿਰ ਵੀ ਹੋ ਨਿਮਰ,
ਨਰ ਨਾਰ ਹੀਰਾ ਕੋਹਨੂਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸ਼ਰਧਾ, ਭਗਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਵਾਜ਼ ਇੱਕੋ,
ਧੰਨ ਭਾਗ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਫਿਲੋਕਿਆਂ ਦੇ ਸੇਠ

ਸੇਠ ਫਿਲੋਕਿਆਂ ਦੇ—ਗੁਜਰਾਂ ਵਾਲੇ ਚਮਕੇ,
ਧੁਰੋਂ ਧਨ-ਦੌਲਤ, ਲੈ ਅਪਾਰ ਹੋਏ,
ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਰ ਸਫਲ ਹੋਇਆ,
ਵਿੱਚ ਬੰਕੋਕ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰ ਹੋਏ ।
ਜਿਵੇਂ ਧਨ ਕੁਬੇਰ ਦੇ ਹੋਣ ਮਾਲਕ,
ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਵੀ ਓਵੇਂ ਪਿਆਰ ਹੋਏ ।
ਸੇਠ ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ,
ਘਰ ਪਰਵਾਰ ਸਭ ਜੀਅ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋਏ ।
ਸੇਵਾ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ, ਹੋ ਨਿਰਮਾਨ ਕਹਿੰਦੇ,
ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਵੰਡ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ

ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ, ਵੰਡ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ,
ਅਲੀ ਪੁਰ ਸਯਦਾਂ ਥੀਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਹਾਰਾਜ,
ਲੁਟ ਮਾਰ, ਹਤਿਆਰੇ ਸਾਹਵੇਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ।”
ਗੁਰਾਂ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਰੋਕ ਲੈ ਕਾਰ,”
ਕਾਰੋਂ ਨਿਕਲ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਜ਼ਰੀਂ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਛਵੀਆਂ, ਬਲਮਾਂ ਤੇ ਰਾਈਫਲਾਂ ਹੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ,
ਸਯਦਾ ਕਰ ਹੁਣ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਤਹਿਜੀਬ ਦੇ ਬੋਲ ਕਿਹਾ,
“ਨਬੀ ਪਾਕ ਦੀਦਾਰ ਅੱਜ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।”

ਸ੍ਰ. ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਵਾਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ,
ਮਾਨਯੋਗ ਹਸਤੀ ਸਰਦਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸ਼ਾਹੀ ਕੰਮਾ ਦਾ ਇਹ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਪੂਰਾ,
ਮਾਨੋ ਸਭਾ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਗਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸ਼ਾਹੀ ਠਾਠ, ਪਹਿਰਾਵਾ ਸੀ ਨਾਮਧਾਰੀ,
ਸੁਤੇ ਸਿਧ, ਦਰਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੁਣ ਸੁਣ ਸਿਫਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ,
ਅਸੀਂ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਬੀਬੀ ਈਸ਼ਰ ਕੌਰ

ਬੀਬੀ ਈਸਰੋ ਵੱਡੀ ਪੁਤਰੀ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੀ,
ਪੱਥਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਲਾਹੌਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਘਰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਨੋ ਜਿਵੇਂ "ਗੁਰੂ ਦਾ ਘਰ,
ਸਿੱਖਾਂ ਸਹਿਤ ਰੁੱਕਦੀ ਗੁਰੂ ਕਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਵੇਂਹਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਮਹਿਲਾ ਤੋਂ ਆਏ ਭੱਜੀ,
ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਥੀਂ ਕਰਦੀ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਕਾਂਗਰਸ ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੁਖੀ ਨੇਤਾ,
ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੁਖਤਿਆਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਣ ਲੱਗਦੇ, ਹੱਥ ਜੋੜ ਆਂਹਦੀ,
"ਸੱਚੇ ਪਾਸਸ਼ਾਹ ਵਾਰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।"

ਸੇਠ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਆੜੁਤੀ

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੀ ਸੇਠ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਮੰਡੀ,
ਘਾਟਾ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੇ ਪਾਇਆ ਸੀ ।
ਥਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਇਹ, ਹੈਰਾਬਾਦ ਪੁੱਜਾ,
ਕੰਮ ਗੁਰੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਲਾਇਆ ਸੀ ।
ਸਾਲ ਇੱਕ ਅੰਦਰ ਲਹਿਰ ਬਹਿਰ ਹੋ ਗਈ,
ਗੁਜਰਾਂਵਾਲੇ ਆ ਦੇਣਾ ਚੁਕਾਇਆ ਸੀ ।
ਧੰਨ ਜਨਮ ਤੇਰਾ, ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ,
ਮੰਡੀ ਵਾਲਿਆਂ ਸਭ ਨੇ ਗਾਇਆ ਸੀ ।
ਨੇਕ ਕਰਮ ਕੀਤੇ, ਜਸ ਬਹੁਤ ਖੱਟਿਆ,
ਉਹਦਾ ਜਸ ਲਿਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਰਾਇਬ ਦੇ ਸਰਦਾਰ (ਰਈਸ)

ਦੌਰਾ ਦੜਪ ਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਰੋਵਾਲ ਪੁੱਜੇ,
ਰਈਸ ਰਾਇਬ ਦੇ ਘੋੜਾ ਵਿਖਾਣ ਆਏ ।
ਗੁਰਾਂ ਕਿਹਾ, “ਘੋੜਾ ਉੱਚੀ ਨਸਲ ਦਾ ਹੈ,
ਥੋੜੀ ਸਾਂਭ ਦੇ ਗਲਤ ਅਨੁਮਾਨ ਆਏ ।
ਇਹਦੇ ਪੌੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਖੁੱਚਾਂ ਸਖਤ ਹੋਈਆਂ ।”
ਹੋਏ ਹੈਰਾਨ, ਵੱਡੇ ਅਕਲਦਾਨ ਆਏ ।
ਕਹਿੰਦੇ “ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੱਸੋ—ਤੁਸੀਂ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ,
ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਹੋ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਆਏ ।”
ਗੁਰਾਂ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਤੋਂ ਲੈ,
ਉੱਚੀ ਨਸਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।”
ਉਹਨਾ ਕਿਹਾ, “ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਰਾਗੀ ਮੌਲਾ ਬਖਸ਼

ਮੌਲਾ ਬਖਸ਼ ਰਾਗੀ ਸਾਰਾ ਪੰਥ ਜਾਣੇ,
ਇਹਦਾ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ।
ਆਤਮ ਮੰਡਲ ਦੇ ਰਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ,
ਮਨ, ਬਚ, ਕਰਮ, ਉਸਦਾ ਸੁੱਚਾ ਖਿਆਲ ਰਿਹਾ ।
ਮਾਣ ਬਹੁਤ ਕੀਤਾ ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਜੀ ਨੇ,
ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਦਾ ਅੰਗ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ।
ਗੁਰਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਰੀਤ ਨਿਭਾਈ ਸੁਹਣੀ,
ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬੱਝਾ, ਅੰਗ ਪਾਲ ਰਿਹਾ ।
ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਦੇ ਗੁਣ ਉਹ ਨਿਤ ਗਾਉਂਦਾ,
ਉਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ—ਅੰਤ ਨਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਸੁੱਕਾ ਖੂਹ, ਹਰਿਆ

ਇੱਕ ਵਾਰ—ਗੁਰੂ ਦੌਰੇ ਆਏ ਖਾਰੇ,
ਲੰਬੜਾਂ ਖੂਹ ਤੇ ਚਰਨ ਪਵਾਏ ਹੈ ਸਨ ।
ਖੂਹ ਚਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਨਾਲ ਲਾਈ ਵੀ ਹੈ,
ਮਾਲਿਕ ਖੂਹ ਦੇ ਬੜੇ ਘਬਰਾਏ ਹੈ ਸਨ ।
ਗੁਰਾਂ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਖੂਹ ਨੂੰ ਕਰੋ ਚਾਲੂ,
ਬਲਦ ਜੋਈ ਰਖੋ", ਹੁਕਮ ਲਾਏ ਹੈ ਸਨ ।
ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਇਹਨਾ ਲੰਬੜਾਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ,
ਸੋਮੇਂ ਸਾਗਰ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਫਿਰ ਆਏ ਹੈ ਸਨ ।
ਇਰਦ ਗਿਰਦ ਇਲਾਕੇ ਰਲ ਕਿਹਾ ਸਭ ਨੇ,
"ਭੈਣੀ ਵਾਲੇ ਦੇ ਗੀਤ ਸਭ ਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।"

ਸੰਤ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਗੁੰਨਾ'

ਸੰਤ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਗੁੰਨਾ, ਸਿਆਲਕੋਟੀ,
ਨਾਮ, ਰੰਗ ਰੱਤਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਸੀ।
ਮੰਨਤਾ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ, ਸਿੱਖਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ,
ਉਹ ਫੇਰ ਵੀ ਬੇਗਰੂਰ ਹੈ ਸੀ।
ਗੁਰਾਂ ਕਿਹਾ "ਚੱਲੋ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ,
ਪੁੱਜਾ ਭੈਣੀ ਹੀਰਾ ਕੋਹਨੂਰ ਹੈ ਸੀ।
ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਬੈਠਾ ਮਾਲਾ ਫੇਰਦਾ ਉਹ,
ਬਖਸ਼ਸ਼ ਮਿਲੀ, ਹੋਇਆ ਨੂਰੋਂ ਨੂਰ ਹੈ ਸੀ।
ਹੱਥ ਜੋੜ ਕਹਿੰਦਾ ਦਾਤਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਤੂੰ,
ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਥਾਂ ਦੇ ਹਾਂ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰਨੀ ਲੀਲਾਵੰਤੀ

ਲੀਲਾ ਵੰਤੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਰਾਵਲ ਪਿੰਡੀ,
ਸਾਥੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਹੈ ਸੀ।
ਇਹਦਾ ਜੀਵਣ ਕੁਠਾਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਢਲਿਆ,
ਰੋਮ ਰੋਮ 'ਚ ਨਾਮ ਫੁਹਾਰ ਹੈ ਸੀ।
ਫਿਰ ਸ਼ੰਕੁਤਲਾ ਤੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ,
ਕੀਤਾ ਕੀਰਤਨ ਜੋ ਤਾਰਨ ਹਾਰ ਹੈ ਸੀ।
ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕੈਸਾ ਹੋਏ ਮੁਸ਼ਕਿਲ,
ਨਾਲ ਗ਼ੌਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸਵਾਰ ਹੈ ਸੀ।
ਬਚਨ 'ਰਤਨ' ਅਮੋਲ ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਚੌਦਾਂ 'ਰਤਨ' ਅੱਜ ਰਤਨਾਂ* ਤੋਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

* ਅਮੋਲ ਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁ ਰਾਣੀ।

ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ

ਬੜਾ ਕਰੜਾ ਸੀ ਸਮਾਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਤੇ,
ਕੂਕੇ ਬਾਗੀ-ਫਿਰੰਗੀ ਨੇ ਅਲਾਇ ਹੋਏ ਸਨ ।
ਹਰ ਵਕਤ ਪਹਿਰਾ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਤੇ,
ਪੁਲਿਸ ਘੇਰੇ ਦਿਵਾਨਾ ਤੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ ।
ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਬਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਜੀ ਦਾ,
ਜੱਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਰਸਨੀ ਰਸ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ ।
ਭਾਵੇਂ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀਆਂ, ਲੱਖ ਟੱਕਰ,
ਸਭ ਨੇ ਹਾਰ ਕੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਏ ਹੋਏ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ 'ਸੂਬਾ'

ਸੰਤ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਦੋਵਾਲ ਵਾਲੇ,
ਵਿੱਚ ਬਚਪਨ ਹੀ ਗੁਰੂ¹ ਰਿਝਾ ਲਿਆ ਸੀ ।
'ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਸੇਗਾ,' ਇਸ ਦੀ ਰਸਨਾਂ ਦੁਆਰਾ,
ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਇਹ ਸਭ ਨੇ ਅਜ਼ਮਾ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਉਸਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਆਈ ਐਸੀ,
ਨਾਸਤਕ, ਕਟੜਾਂ ਸੀਸ ਨਿਵਾ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਫਿਰ ਸਕੂਲ ਸਨਖੜ੍ਹੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ,
ਝੰਡਾ ਦੁਆਦਸ ਦਾ ਘਰ ਘਰ ਝੁਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

1. ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਨਿਮਾਣੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ
ਸਰਵ ਸਿਰੋਮਣੀ 'ਸੂਬਾ' ਪਦ ਬਖਸ਼ਿਆ ਸੀ ।

ਸੰਤ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾਤੇ ਵਾਲ

ਸੰਤ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾਤੇ ਵਾਲ ਵਾਲੇ,
ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਦਿਵਾਨ ਲਗਾਂਵਦੇ ਸਨ ।
ਬਹੁਤ ਹਾਜ਼ਰ ਜਵਾਬ ਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਸਨ,
ਟੱਕਰ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਲਾਂਵਦੇ ਸਨ ।
ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਹਰ ਥਾ ਫਤਹਿ ਪਾਈ,
ਰੋਹਬਦ੍ਰਾਬ ਦਾ ਬੋਲਾ ਸੁਣਾਂਵਦੇ ਸਨ ।
ਬਚਨ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸੁਣ, ਅਸ਼ ਅਸ਼ ਲੋਕ ਕਰਦੇ,
ਭੈਣੀ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦਰਸਾਂਵਦੇ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਖੁਦ ਪੁਰ ਮਾਂਗਾ

ਸੰਤ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੁਦ ਪੁਰ ਮਾਂਗੇ ਵਾਲੇ,
ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਦਿਵਾਨ ਲਗਾਂਵਦੇ ਸਨ ।
ਅਰਥ ਕਰਦੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਲ,
ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੁਣਾਂਵਦੇ ਸਨ ।
ਕਰਨੀ ਪੂਰਤੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭਾਵ ਦਸ ਕੇ,
ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਂਵਦੇ ਸਨ ।
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਕਰੇ ਸੋਨਾ,
ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੱਭੇ ਸਲ੍ਹਾਂਵਦੇ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਲਿਮ

ਆਲਿਮ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸੰਤ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਰੋਸ਼ਨ, ਪ੍ਰੈਸ, ਸਭਾ ਉੱਚੀ ਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ।
ਲੈਕਚਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਦੂ ਅਸਰ ਡਿੱਠਾ,
ਕੀਲੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਰੋਧੀ, ਵੈਰ ਪਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਦੇਸ ਲਈ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲੇ,
ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖੋਂ, ਪੂਜਯ ਦਰਜਾ ਪਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਹਰ ਥਾਂ ਫਤਹਿ ਹੋਵੇ, ਵਰ ਠਾਕੁਰਾਂ* ਦਾ,
ਲਿਖੇ ਗ੍ਰੰਥ, ਪੱਖ-ਪੰਥ ਨਿਭਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬੱਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸ੍ਰ. ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਚੇਤਨ'

ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਿੰਘ 'ਚੇਤਨ' ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਸੀ,
ਚਾਰੇ ਕੰਨੀਆ ਸੀ ਪੂਰਾਂ ਬੋਲ ਉਸਦਾ ।
ਫੜੀ ਕਲਮ ਤੇ ਜਲਵਾ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ,
ਇੱਕ ਇੱਕ ਅੱਖਰ ਸੀ ਹੀਰਾ ਅਮੋਲ ਉਸਦਾ ।
ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਜਾਣੂ ਇਤਿਹਾਸ ਪੱਖੋਂ,
ਕਰ ਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਰੋਲ ਉਸਦਾ ।
ਕੰਧ ਲੇਹੇ ਦੀ ਮਾਨੋ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਲਈ,
ਮਾਲੀ ਜੇਤੂ ਸੀ ਕਲਮ ਦਾ ਘੋਲ ਉਸਦਾ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ ।
ਬੱਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

* ਸੰਤ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਕੇਸਰ ਕਿੱਲੀ' ਮੁਹਾਵੇ ਵਾਲੇ ।

ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਗੀਤਾਚਾਰਯ

ਮਾਹਿਰ ਰਾਗ ਦੇ ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਬੋਲ ਕਾਰ ਅੱਛਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਉਹ ਵੱਡੇ ਕਲੇਂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬੁਲੰਦ,
ਹਾ ਹਾ-ਹੂ ਹੂ* ਗੰਧਰਭਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਦਿਆਲਾ, ਰਾਗ ਸਿੱਖਣੇ ਦਾ,
ਦਿੱਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧ ਤਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਦਿਸ਼ਾ-ਬਿਰਤੀ, ਵੇਦਾਂਤ-ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ,
ਕੇਸਰ ਕਿੱਲੀ ਦਾ ਉਹ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੌਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ, ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਰਈਸ ਸ੍ਰ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਪੁੱਤ,
ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਉਸ ਹੋਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ।
ਸੰਗਤ ਪੁੱਜੀ ਸੀ ਬੇਸੁਮਾਰ ਓਥੇ,
ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਜਲੂਸ ਸੁਹਾਇਆ ਸੀ ।
ਗੁੱਡੀ ਚੜ੍ਹੀ ਆਕਾਸ਼ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ,
ਸਿੰਘ ਸਭੀਆ, ਸਭ ਵੇਖ ਵਿਗਸਾਇਆ ਸੀ ।
ਭਾੜਾ ਰੇਲ ਦਾ ਵੀ ਉਹਨੇ ਆਪ ਦਿੱਤਾ,
ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਲੰਗਰ ਚਲਦਾ ਭਾਇਆ ਸੀ ।
ਸੌਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

* ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਗੀ

ਸੰਤ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੂੜਾਡੱਲਾ

ਬੂੜੇ ਡੱਲੇ ਦਾ ਸੰਤ, ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਸੂਰਾ,
ਰੰਗਣ ਨਾਮ ਦੀ ਓਸ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ।
ਜਥਾ ਨਾਲ, ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਹਰ ਦਮ,
ਮਾਲਾ ਸਭ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ।
ਢੋਲਕ ਛੈਣੇ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇਉਂ,
ਹੀਰੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਜੜਤ ਜੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ।
ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਪਾਈ ਇਸਨੇ ਭੈਣੀ ਵਾਲੜੇ ਤੋਂ,
ਮੂੰਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੱਲ ਇਹ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ, ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੂਜੋ ਵਾਲੀ

ਸੂਜੋ ਵਾਲੀ ਦਾ ਸੰਤ ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਬਦੀ,
ਉਹ ਦੀਵਾਨ ਮਸਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਜਾਦੂ ਭਰਿਆ ਸੀ ਅਸਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੇ,
ਭੋਲੇ ਭਾ ਸਭ ਨੂੰ ਬਚਨ ਭਾਵੰਦਾ ਸੀ ।
ਛਾਇਵਾਨ ਦੇ ਖੰਭੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ,
ਢੋਲਕ ਧੱਫੇ ਤੇ ਤੋੜਾ ਲਾਈ ਜਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਜੋਹੜ, ਨਾਲਾ ਝੀਲ ਹੋਵੇ,
ਤਾਰੀ ਓਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾ ਆਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਮਾਧਾਂ ਵਾਲੇ

ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਸਤੀ ਦੀ ਲੈ ਅੰਦਰ,
*ਇੰਦਰ ਮੋਹਣੀਆਂ ਲੈ ਨਿਰਤਕਾਰ ਕੀਤੀ ।
ਢੋਲਕ ਛੈਣੇ ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਠਾਠ ਸੋਹਣਾ,
ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਿਤਨੇਮ ਇਕੋ ਸਾਰ ਕੀਤੀ ।
ਮਸਤ ਬਿਰਤੀ, ਭੱਜ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦਾ ਕੋਠਿਆਂ ਤੇ,
ਢੋਲਕ, ਧੱਫੇ ਤੇ ਨਿਰਤ ਇਕ ਤਾਰ ਕੀਤੀ ।
ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਲੰਘ ਜਾਏ ਰਾਤ ਸ਼ਾਮੀ,
ਇੱਕ ਰਸ ਬਿਰਤੀ, ਮਸਤ ਕਾਰ ਕੀਤੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਅਰਸੀ ਫਰਿਸ਼ਤਾ'

ਸੰਤ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ, ਅਰਸੀ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਉਪਨਾਮ,
ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲਾ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਸੀ ।
ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ—ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ,
ਕੀਤੀ ਠੀਕ ਸਟੇਜ ਸੰਭਾਲ ਹੈ ਸੀ ।
ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ, ਦੇਸ—ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਲਈ,
ਕਾਂਗਰਸ ਮੰਚ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਕੋਹਨੂਰ ਹੀਰਾ—ਜੋਹਰੀ ਗੁਰੂ ਸੱਚਾ,
ਮਾਨੋ ਗੋਦੜੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

* ਜਰਬਾਂ, ਖੜਤਾਲਾਂ ।

ਸੰਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਮਸਾ

ਸਮਸੇ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਸੰਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ,
ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਹਣੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਗਿਆ।
ਸਾਦਾ ਜੀਵਨ—ਦੀਵਾਨ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸੀ,
ਭੋਲੇ ਭਾ ਉਹ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗਿਆ।
ਭਜਨ ਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਿਹਾ ਤੱਤਪਰ,
ਸੁਚ ਸੋਧ ਮਰਿਯਾਦਾ ਮਨ ਧਾਰ ਗਿਆ।
ਸੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਲੈ ਸਰਧਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ,
ਘਰ ਪਰਵਾਰ ਨਿਜ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਗਿਆ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਇੰਘ ਜੀ 'ਭੂਰੀ ਵਾਲੇ'

ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੂਰੀ ਵਾਲੇ ਮਸ਼ਹੂਰ,
ਗੁਫਾ ਕੱਢ ਕੇ ਭਜਨ ਸਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।
ਮਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰਈਸ ਸਰਦਾਰ ਸਾਰੇ,
ਸਦਾ ਰਹੇ ਅਧੀਨ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਵਾਲੇ।
ਵਿੱਚ ਸਾਦਗੀ ਦੇ ਪੂਜਾ ਬਹੁਤ ਹੋਈ,
ਇਰਦ ਗਿਰਦ ਸੇਵਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।
ਗੁਰੂ ਚਰਨੀਂ ਜਗਿਆਸੂ ਅਨੇਕ ਲਾਏ,
ਕਹਿੰਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹਨ—ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ “ਚੱਕਰਵਰਤੀ”

‘ਚੱਕਰਵਰਤੀ’ ਇੰਦਰ ਸਿਉਂ ਪਿੰਡ ਲਲਕਲਾਂ ਦਾ,
ਕਲਮ ਪੰਥ ਲਈ ਸੋਹਣੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ।
ਅੱਖੀਂ ਹਾਲ ਡਿੱਠਾ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੰਥਾਂ,
ਚਾਰ ਚੰਨ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ।
ਹਰ ਇੱਕ ਲਿਖਾਰੀ ਉੱਚ ਕੋਟੀ, ਕੋਲੋਂ,
ਸੁੰਦਰ ਲੇਖ ਪੰਥ ਹਿਤ ਲਿਖਵਾ ਗਿਆ ਹੈ ।
ਯੋਗ ਸਮਝ ਹੱਥ ਕਲਮ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ,
ਲਗਨ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੂਰੇ ਗਿੱਲੀਏ

ਭੂਰੇ ਗਿੱਲੀਆ, ਸੰਤ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਤਿਆਗੀ,
ਉਹਦਾ ਤਿਆਗ ਵੈਰਾਗ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਲੋਕੀ ਤਰਸਦੇ ਸਨ ਉਹਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ,
ਉਸ ਵਿਚ ਨਾਮ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸਰੂਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨ, ਉਹ ਲਾਂਵਦਾ ਸੀ,
ਹਿਰਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਵਸਦਾ ਨੂਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੱਚ ਰੂਪ ਹੋ ਰੰਗ 'ਚ ਖੇਲ ਗਿਆ,
ਭੈਣੀ ਵਾਲੇ ਦਾ ਜਾਹਿਰ ਜ਼ਹੂਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਪਤੰਗ'

ਸੰਤ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ,ਉਪਨਾਮ 'ਪਤੰਗ'
ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨ ਪਤੰਗ ਬਣ ਜਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਢੋਲਕ ਛੈਣਿਆ ਨਾਲ ਦੀਵਾਨ ਲਾਉਂਦਾ,
ਫਿਰ ਪਤੰਗ ਵਾਗੂੰ ਉੱਡ ਜਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਢੋਲਕ ਛੈਣੇ ਜਥਾ ਛੱਡ, ਬਾਹਰ ਫਿਰਦਾ,
ਅਦਭੁਤ ਰਸ ਉਹ ਕਿਹਾ ਨਾ ਜਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਖੁਲ੍ਹੇ ਕੇਸ ਫਿਰਦਾ, ਸੁਧ ਬੁਧ ਕੋਈ ਨਾ,
ਜਥੇ ਵਿਚੋਂ ਜਾ ਕੇ ਸਿੰਘ ਲਿਆਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਭੂਰੀਆਂ ਵਾਲੇ'

ਸੰਤ ਭੂਰੀਆਂ ਵਾਲੇ, ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਗਲ ਵਿੱਚ ਭੂਰੀ, ਖਛਣੀ ਵਾਂਗ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ।
ਆਪ ਜਪਦੇ ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਜਪਾਂਵਦੇ ਸਨ,
ਬਚਨ ਰਸ ਭਿੰਨੇ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਚੱਖਦੇ ਸਨ ।
ਸੰਗਤ ਕਰ ਜਗਿਆਸੂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ,
ਹੋ ਗਏ ਲੱਖ ਵਰਗੇ ਜਿਹੜੇ ਕੱਖ ਦੇ ਸਨ ।
ਉਹਦੀ ਮਹਿਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਬਿਆਨ ਮੈਥੋਂ,
ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮੱਥਾ ਜਦ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸੂਬਾ' ਰਾਮਪੁਰ

ਸੰਤ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ, 'ਸੂਬਾ' ਰਾਮ ਪੁਰੀ,
ਰਾਵਲ ਪਿੰਡੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੱਸ ਪਾਇਆ ਸੀ ।
ਰਾਇ ਬਹਾਦਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਿਆ,
ਮਸਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਆਪਾ ਭੁਲਾਇਆ ਸੀ ।
ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋਈ,
ਸੂਬਾ ਪਿੰਡੀ ਦਾ ਗੁਰਾਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ।
ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੁਰ ਤਾਲ ਤੰਤੀ ਸਾਜ ਦੇ ਨਾਲ,
ਚਿਤ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਵਲ ਲਾਇਆ ਸੀ ।
ਸੌਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਂਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਪੰਡਤ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਪਧਾਣਾ'

ਸਨ ਪਧਾਣੇ ਦੇ ਪੰਡਤ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਉਜੁਲ ਬੁੱਧੀ, ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਵਿਦਵਾਨ ਹੈ ਸਨ ।
ਵਿਸ਼ਾ ਔਖੇ ਤੋਂ ਔਖਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ,
ਕਰਦੇ ਪੂਰਤੀ ਵਕਤਾ ਸੁਜਾਨ ਹੈ ਸਨ ।
ਲਘੂ ਸਿਧਾਂਤ ਕੌਮੁਦੀ, ਗੁਰਾਂ ਪੜਿਆ ਇਸ ਤੋਂ,
ਵਡੇ ਗੁਣੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ ਸਨ ।
ਮੇਲੇ ਭੈਣੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਰਿਫਤਾਰ ਹੋਇਆ,
ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ-ਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ ਸਨ ।
ਸੌਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਂਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਮਿਰਜੇ ਵਾਲੀ'

ਮਿਰਜੇ ਵਾਲੀਏ, ਸੰਤ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਰਹਾ 'ਚ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ।
ਤਨ ਤੇ ਕਪੜਾ ਨਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਧਿਆਨ,
ਅੱਧੀ ਰਾਤੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਮਨ ਧਾਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ।
ਦਿਨੇ-ਰਾਤ ਉਡੀਕ ਬੇਚੈਨ ਰਹਿੰਦੇ,
ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਪਰਦੇਸ ਸਿਧਾਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ।
ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ,
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜਲ ਸਭਨਾਂ ਨਿਹਾਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਵੰਡੇ ਵਾਲੇ

ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸੰਤ' ਚਵੰਡੇ ਵਾਲੇ,
ਉੱਚ ਕਰਣੀ ਤੋਂ ਹੁਤਬਾ ਉਹ ਪਾ ਗਏ ਸਨ ।
ਜੀਵਨ ਢਾਲਿਆ 'ਸੁੱਚਾ' ਕੁਠਾਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਸੋਨਾ ਵੰਨੀ ਕਸੋਟੀ ਤੇ ਭਾ ਗਏ ਸਨ ।
ਹਰ ਗੱਲ ਉਹਦੀ ਮਾਨੋ ਰਤਨ ਅਮੋਲ,
ਸਤਿਸੰਗ ਤੇ ਲੰਗਰ ਚਲਾ ਗਏ ਸਨ ।
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ, "ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਦੇਹ,"
ਰੱਬੀ ਭੇਤ ਉਹ ਜਾਹਿਰ ਵਿਖਾ ਗਏ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੂਬਾ ਮੀਂਹਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸੂਬਾ ਮੀਂਹਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮਨ, ਬਚ, ਕਰਮ, ਸੁੱਚਾ,
ਉਹਦੀ ਕਰਨੀ ਤੇ ਪੰਥ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ ਸੀ।
ਦਰਸ਼ਨ ਕੱਲੇ ਦਾ ਸੀ, ਸੌ ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ,
ਉਹਦੀ ਜੀਵਨੀ ਛਪੀ ਮਹਾਨ ਹੈ ਸੀ।
ਉਹਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਦੂ ਵਸਦਾ ਸੀ,
ਜਾਂਦਾ ਕੀਲਿਆ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਸੀ।
ਨਜ਼ਦ ਸਾਕਾਦਾਰੀ-ਮਹਾਂ ਨਿਮਰਤਾ ਫਿਰ,
ਉੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਇਹ ਪੰਥ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ ਸੀ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ,
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੰਤ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਕੇਸਰ ਕਿੱਲੀ'

ਸੰਤ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਕੇਸਰ ਕਿੱਲੀ' ਉਪਨਾਮ,
ਪਿਆਰਾ ਨਾਮ 'ਠਾਕੁਰ' ਰੱਬੀ ਕਾਰ ਹੈ ਸੀ।
ਹੁਣ ਏਥੇ ਪਲ ਨੂੰ ਕਈ ਮੀਲ ਦੂਰੇ,
ਲੋਕੀ ਆਖਦੇ ਪਵਨ ਅਸਵਾਰ ਹੈ ਸੀ।
ਰਾਰਾ ਰਾਰਾ ਕਰਦਾ ਮਸਤੀ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ
ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ 'ਸਰੂ' ਮਾਰ* ਦੀਦਾਰ ਹੈ ਸੀ।
ਚੱਕੀ 'ਕਾਲ' ਦੀ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ, ਮੈਂ 'ਕਿੱਲੀ,'
ਪਾਸ ਆਉ ਬਚ ਰਹੁ ਬਖਸ਼ਨ ਹਾਰ ਹੈ ਸੀ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦੀ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।

* ਸਰੂ ਮਾਰ—ਸਿਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੈਰ ਅਸਮਾਨ ਵਲ

ਸੰਤ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਚੁੱਪ'

ਸੰਤ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਚੁੱਪ' ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ,
ਰੂਪ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਸਾਕਾਰ ਹੋਏ ।
ਨਾਮ ਚੁੱਪ ਸੀ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦੇ,
'ਡੇਰਾ' ਲੰਗਰ ਦੀਵਾਨ ਅਪਾਰ ਹੋਏ ।
ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਿਆਂ ਆਤਮੇ ਠੰਡ ਪੈਂਦੀ,
ਐਸੀ ਨਿਰਮਲ ਸਨ ਗੰਗਾ ਦੀ ਧਾਰ ਹੋਏ ।
ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਗੁਰ-ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰਦਮ,
ਵੇਖ ਵੇਖ ਸੰਗਤ ਬਲਿਹਾਰ ਹੋਏ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਮੱਲ੍ਹਾ

ਪਿੰਡ ਮੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸੰਤ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਉਹ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੰਗਤ ਨਾਮਧਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨ ਲਾਉਂਦਾ,
ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਿਹਾ ਰੰਗਿਆ,
ਹਿਤ-ਪੰਥ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਗੋਹਝ ਅਰਥ ਕਰਦਾ ਸੂਝ ਬੂਝ ਦੇ ਨਾਲ,
ਹਰਦਮ ਗੁਰੂ ਦਾ ਆਗਿਆਕਾਰ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਿੱਲੀ

ਮਾਨ ਯੋਗ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸੁਹਾਵਦੇ ਸਨ ।
ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੁਰ ਤਾਲ ਤੇ ਮਸਤ ਹੋ ਕੇ,
ਗਾਇਨ ਵਿੱਚ ਅਕਾਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਵਦੇ ਸਨ ।
ਨਾਲ ਜੱਥਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਸੂਝ ਵਾਲਾ,
ਹੋਲੇ ਮਹੱਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਭਾ ਪਾਵਦੇ ਸਨ ।
ਗੁਰੂ ਘਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਤੀ ਜਾਣੂ,
ਨਿੱਤ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਣਾਵਦੇ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ

ਬਿਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਨਾਮਧਾਰੀ,
ਉਹ ਦੀ ਖੋਜ ਇਤਿਹਾਸ ਕਮਾਲ ਹੈ ਜੀ ।
'ਅਣਖੀ ਸੂਰਮੇ' ਸ਼ਹੀਦ ਤੇ ਬਾਈ ਸੂਬੇ,
ਜਿਵੇਂ ਗਏ ਬਿਦੇਸ਼ ਹਵਾਲ ਹੈ ਜੀ ।
ਪਿਤਾ ਕਾਲਾ ਸਿੰਊਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼,
ਰਿਹਾ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਪੰਥ ਖਿਆਲ ਹੈ ਜੀ ।
ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਰ ਗਲੀਆਂ ਘਰ ਘਰ ਰਿਹਾ ਫਿਰਦਾ,
ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ ਜੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦ੍ਰਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਰਸੀਲਾ'

ਸੰਤ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਸੀਏ ਨਾਮ ਬਾਣੀ,
ਨਾਜ਼ਕ ਤਬਹ-ਤੇ ਸੂਖਮ ਉਹ ਬੋਲਦੇ ਸਨ ।
ਆਪਣੇ ਖੂੰਡੇ ਨੂੰ ਤਾਉਸ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ,
ਸੁਰ, ਲੈ, ਉਚਾਰਨ ਅਮੋਲ ਦੇ ਸਨ ।
ਪੜ੍ਹਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਮਸਤੀ ਸਭ ਨੂੰ ਵੰਡਦੇ ਸਨ,
ਪਿੱਛੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਰਸ ਘੋਲਦੇ ਸਨ ।
ਇੱਕ ਰਸ ਉਹ ਜੀਵਨ ਬਿਤੀਤ ਕਰ ਗਏ,
ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਘੱਟ ਉਹ ਬੋਲਦੇ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਕਵੀ ਗੁਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ੍ਵੈਤੰਤਰ

ਦਾਦੂ ਬਾਜਵਾ ਕਵੀ ਗੁਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਉਪ ਨਾਮ ਸ੍ਵੈਤੰਤਰ, ਜਿੰਮੀਦਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਉਹਨੇ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭਤਾਈ,
ਹਾਠੁ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸੰਗ ਲਿਖਣ ਹਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਪੰਥ ਵਾਸਤੇ ਸਦਾ ਉਹ ਰਿਹਾ ਲਿਖਦਾ,
ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰ ਪਿਆਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸਦਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਲਈ ਟੱਕਰ,
ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਰਨ

ਸੰਤ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿੰਡ ਵਰਨ ਮਸ਼ਹੂਰ,
ਮਾਨਯੋਗ ਹੈ ਸਨ ਉੱਚੀ ਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ।
ਸੁੱਚ, ਸੋਧ ਤੇ ਮਨ, ਬਚ, ਕਰਮ ਪੂਰੇ,
ਪਿਆਰੇ ਨਾਮ ਤੇ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਵਾਲੇ ।
ਸਦਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ,
ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਸੋਭਾ ਪਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੇ,
ਸੰਜਮ ਨੇਕ ਸਨ ਖੂਬ ਨਿਭਾਣ ਵਾਲੇ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੂਬਾ ਸੰਤ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸਮਸਾ'

ਸੰਤ ਵਰਿਆਮ ਸਿਉਂ ਜੀ ਜ਼ਿਲਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ,
ਪਿੰਡ ਸਮਸਾ ਤੇ ਜੀਵਨ ਮਹਾਨ ਹੈ ਸਨ ।
ਉਹਦੀ ਮਹਿਕ ਰੂਹਾਨੀ ਨੇ ਜੱਸ ਖੱਟਿਆ,
ਇਹਦੇ ਗਿਰਦ ਭੋਰੇ ਮੂਰਤਮਾਨ ਹੈ ਸਨ ।
ਕਿਰਪਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਰਹੇ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ,
ਇਹਦੀ ਕਰਣੀ 'ਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ ਸਨ ।
ਨਾਮ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਸੋਧ ਦਾ ਸਦ ਉਪਦੇਸ਼,
ਜੋਗੀ ਰਾਜ ਸਨ ਜਨਕ ਸਨਮਾਨ ਹੈ ਸਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੂਬਾ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਸ਼ੋਰ

ਸੂਬਾ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਕਿਲਾ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਦਾ,
ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੋਰ ਜਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ।
ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗੂੰਜ ਪਾਈ,
ਗਲੀ ਮਹੱਲੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਇਆ ਸੀ ।
ਮਿੱਠੀਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਨੂੰ ਮਸਤ ਕਰਦਾ,
ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਸ ਸਵਾਇਆ ਸੀ ।
ਕਿਹਾ ਪਸ਼ੋਰੀਆਂ, 'ਬਾਬੇ ਦੇ ਕਰਾਉ ਦਰਸ਼ਨ,'
ਸਤਿਗੁਰ ਪੁੱਜੇ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੁਹਾਇਆ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਸਤਾਨਾ

ਸੰਤ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਮ ਮਸਤਾਨਾ,
ਉਹਦੀ ਮਸਤੀ ਦਾ ਅੰਤ ਨਾ ਆਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਕਦੀ ਭੱਜ ਕੇ ਹਵਨ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰੇ,
ਕਦੀ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਦਾ ਚਾ ਹਟਾਵੰਦਾ ਸੀ ।
ਕਦੀ ਮਸਤੀ 'ਚ ਗੜਵਾ ਭਵਾਂਹ ਮਾਰੇ,
ਗੱਜਣ ਸਿਓਂ ਖੋਤੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਕਦੀ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਪਾਈ ਝੁੱਗੀ,
ਕਦੀ ਬਾਹਰ ਬਿਦੇਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਭਗੋਤੇ'

ਸੰਤ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਪਨਾਮ ਭਗੋਤੇ,
ਜਥਾ ਸੋਧੀ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਨਵਾਂ ਖੂਹ ਪੁੱਟ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ, "ਸੋਧ ਦਾ ਜਲ"
ਪਹਿਰਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ, ਮਹਿਮਾ ਅਪਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਬਸਤਰ ਰੇਸ਼ਮੀ, ਜਥਾ ਹਰਦਮ ਸੋਧ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਰੰਗਣ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ, ਅੱਖੀਂ ਖੁਮਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁਰਾਦਾਂ ਉਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਭਾਵੇਂ ਦੇਹ ਕਰਦੇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ ਜੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੂਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਮਕੇ

ਸੂਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜਾਮਕੇ ਸੰਤ ਸਰੂਪ,
ਉਹਦੀ ਸਾਦਗੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਦਾ ਜਦੋਂ ਵਿਛੋੜਾ ਪੜ੍ਹਦਾ,
ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਕੋਹ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਭੂਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਸੰਤਾ ਨੇ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਅਛੋਹ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਜਨਕ ਵਾਂਗ ਜੋਗੀ ਰਾਜ ਰਿਹਾ ਜੀਵਨ,
ਸੱਚੀ ਰੰਗਣ ਵਿੱਚ ਮਨ ਗੁਰ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਗੀ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ,
ਖਰਾ ਵੇਖ ਇਹਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ।
ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸੁਰ ਤੇ ਰਾਗ ਅਕਹਿ ਇਸਨੂੰ,
ਤਾਨ ਸੈਨ ਚੋਰੀ ਸੁਣਨ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਵਿੱਚ ਦੇਸ-ਪ੍ਰਦੇਸ, ਦੇ ਧਾਂਕ ਪਾਈ,
ਮੌਮ ਪੱਥਰਾਂ ਤਾਈ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ।
ਮਸਤ ਘੁੰਮਰ ਪਾਂਦੇ, ਸਾਰਾ ਭਰਿਆ ਪੰਡਾਲ,
ਵਜ਼ਦ ਬੋਲ ਰਿੰਦ-ਆਰਫ-ਰੰਗ ਛਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੂਬਾ ਸੱਈਆ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸੂਬਾ ਸੱਈਆ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਹੈ ਸੀ ਰਤਨ ਅਮੋਲ,
ਆਪਣੀ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਖੂਬ ਨਿਭਾ ਗਏ ਨੇ।
ਵਿਦਵਾਨਾਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ,
ਕਦਰਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਘੜ ਬਣਾ ਗਏ ਨੇ।
ਪੰਥਕ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ,
ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਵਿਖਾ ਗਏ ਨੇ।
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਿਲੀਆਂ,
ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਉਹ ਪਾ ਗਏ ਨੇ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੰਡਤ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਪੰਡਤ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਸਨ,
ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫਾਰਸੀ, ਵੈਦਯ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਪੰਨ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਆਏ,
ਵਿਦਿਆ ਦਾਤੇ ਤੇ ਬਿਰਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਯ ਚੰਤੰਨ ।
ਸ਼ਬਦ ਸੁਧ ਉਚਾਰਨ, ਹੋਏ ਸਾਫ ਨਿਰਨਾ,
ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਹਿੰਦੇ ਸਭ ਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ।
ਡੱਟ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ,
ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਹੋਈ ਧੰਨ ਧੰਨ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੂਬਾ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

ਸੂਬਾ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਤਿਆਗੀ ਵਿਰਾਗੀ ਸਾਧੂ,
ਸਿਰਫ ਪਰਨਾ ਕਛਹਿਰਾ ਸੀ ਪਾਸ ਉਹਦੇ ।
ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਕਦੀ ਪਾਸ ਰੱਖਿਆ ਨਾ,
ਏਸ ਗੱਲੋਂ ਸਨ ਸੱਜਨ ਸਭਰਾਸ ਉਹਦੇ ।
ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਹੈ-ਰਾਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ,
ਨਾਮ 'ਰਸ' ਦੀ ਦੌਲਤ ਸੀ ਪਾਸ ਉਹਦੇ ।
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਿਲੀਆਂ,
ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਦਾਸ ਉਹਦੇ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਵਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ 'ਚੀਕੂ' ਘੋੜ ਸਵਾਰ

ਭਗਤ ਸਿੰਘ 'ਚੀਕੂ'—ਘੋੜ ਅਸਵਾਰ ਸੋਹਣਾ ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ—ਬੜਾ ਉਹਦਾ ਨਾਮਣਾ ਹੈ ।
ਰੇਸ-ਕੋਰਸ ਘੋੜੇ ਉਹ ਦੁੜਾਵੰਦਾ ਸੀ,
ਖੁਸ਼ੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੈਣੀ ਮਨ ਭਾਵਣਾ ਹੈ ।
ਕਈ ਵਾਰ ਡਿੱਗਾ, 'ਮਰਿਆ' ਜੀਵਿਆ ਫਿਰ,
ਗੁਰਾਂ ਕਿਹਾ ਬੜਾ ਚਿਰ ਜੀਵਾਵਣਾ ਹੈ ।
ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਢਿੱਗ ਜ਼ਿੰਮੀ—ਲਾਰਡ ਲੈਂਡ ਬਣਿਆ,
ਜੀਵਨ ਉਸਦਾ ਅਤੀ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੈ ।
ਜਿਹੜੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੋ ਖੇਡਦੇ ਨੇ,
ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਭਦੇ ਨੇ-ਬੈ-ਖਰੀਦ ਚੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਉਪਮਾਯੋਗ ਤਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਦੁੰਮਣ ਸਿੰਘ 'ਦਰੋਗਾ' ਮਾਲ ਡੰਗਰ

ਦੁੰਮਣ ਸਿੰਘ 'ਦਰੋਗਾ' ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਲ ਡੰਗਰ,
ਧੀਰਜ ਵਾਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਆਹਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਘੋੜੇ ਵਧੀਆ, ਵਲੈਤੀ, ਉੱਚੀ ਨਸਲ ਦੇ ਸਨ,
ਇਹ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਮਾਹਿਰ ਸੀ ।
ਮਾਲ-ਗਾਈਆਂ, ਮੱਝਾ, ਬੈਲ, ਉਠ, ਘੋੜੇ,
ਘਾਹ-ਪੱਠਾ-ਕਢਾਵਣੀ ਧਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਸਿੰਘ ਦਰਜਨਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਡੱਟੇ ਹੋਏ ਸਨ,
ਸਭ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਇਹ, ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਨਾਲ ਬੁੱਧੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਟੈਮ ਨਿਭਿਆ,
ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ, ਝੱਖੜ ਤੇ ਮੀਂਹ, ਹਨੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਤਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਮਸਤਾਨਾ 'ਹੱਪ ਹੱਪ'

ਹੱਪ ਹੱਪ, ਮਸਤਾਨਾ, ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਆਇਆ,
ਭਗਵੇ ਵਸਤਰ, ਸਨਿਆਸੀ ਅਖਵਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਬਡ ਪ੍ਰਤੀਪੀ ਦੇ ਉਸਨੇ ਪਾਏ ਦਰਸ਼ਨ,
ਤੁਰਤ ਨਾਮਧਾਰੀ, ਸੋਭਾ ਪਾਵੇਦਾ ਸੀ ।
ਸੇਵਾ ਲੱਗੀ, ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ,
ਦਾਲਾ ਸੋਧ ਦਾ ਨਿਤ ਬਣਾਵੇਦਾ ਸੀ ।
ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਅਜਿਹਾ ਚੜ੍ਹਿਆ,
ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਘਾਵਦਾ ਸੀ ।
ਵਿੱਚ ਗਲੀਆਂ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਤ ਕਰਦਾ,
ਸੇਵਾ ਨਾਮ ਥੀਂ ਚਮਕਿਆ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੰਤ ਰਤਨ ਇੰਘ ਲਾਂਗਰੀ

ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸੀ ਲਾਂਗਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ,
ਹਰਦਮ-ਖੁਸ਼ ਤੇ ਚੁਸਤ-ਖਬਰਦਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਕੀ ਮਜ਼ਾਲ ਨੇੜੇ ਚਿੜੀ ਫੜਕ ਜਾਵੇ,
ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਦੀ ਰੱਖਦਾ ਸਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਕੰਮ ਹੋਰ ਵੀ, ਪੰਥ ਦੇ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ,
ਐਸਾ ਵਰਕਰ, ਉੱਤਮ, ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਵਰਤੋਂ ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਭਿੰਨੀ,
ਸਭ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹਮਦਰਦ ਦਿਲਦਾਰ ਸੀ ।
ਅਰਜਾਂ ਵਾਲੇ ਮਿਲਾਪੜਾ ਸਮਝਕੇ ਤੇ,
ਸਨ-ਖਲਿਹਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਘੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਮਾਸਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਮਾਨਯਵਰ ਮਾਸਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਕੋਸ਼ਵਾਨ ਤੇ ਗਣਿਤ ਮਹਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਖਰਚ ਡੇਰੇ ਦਾ ਆਮਦਨ-ਮਾਇਆ ਹਿਸਾਬ,
ਪਾਈ ਪਾਈ ਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੈ ਸੀ ।
ਜਦ ਵੀ ਵੇਖੋ ਹੱਥ ਕਲਮ ਤੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਉਹਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਅਕਲ ਹੈਰਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਦਸ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਰ ਸਕਦੇ,
ਜਿੰਨਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਕੱਲੀ ਜਾਨ ਦੇ ਸੀ ।
ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਨੁਕਸ-ਮੰਜਿਲ ਪਾਈ ਲੰਮੀ,
ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਭ ਗਏ ਨਿਹੁੰ ਘਨੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ

ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਮੁਖਤਾਰ 'ਵੱਡਾ,'
ਜੁਮੇਦਾਰੀ ਵੱਡੀ ਉਹ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ।
ਜਿਵੇਂ ਸਖਤ ਪਹਿਰਾ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਲੋਂਦੀ,
ਤਿਵੇਂ ਗੁਪਤ ਉਹ ਪਹਿਰਾ ਲਗਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ।
ਕੀਹ ਮਜਾਲ ਇੱਕ ਕੱਖ ਵੀ ਹਿਲ ਜਾਵੇ,
ਚੋਰਾਂ ਡਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜੜ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ।
ਸੋ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗਾ, ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਸੀ ਉਹ,
ਹੈਂਕੜ ਬਾਜਾਂ ਦੀ ਹੈਂਕੜ ਭੰਨਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ।
ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ,
ਬੁਰਾ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਡੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੂਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੱਲੋਕੇ

ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਸੂਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਆਗਿਆ ਗੁਰੂ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਚਲਦੇ ਰਹੇ ।
ਭਾਵੇਂ ਅਧੀ ਰਾਤੀਂ ਤੁਰਨਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ,
ਰਾਹ ਬਿਖੜਾ, ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਮੱਲਦੇ ਰਹੇ ।
ਨੱਥ ਖਸਮ ਦੇ ਹੱਥ ਵਾਲੀ ਗਲ ਨਿਭ ਗਈ,
ਪੰਥਕ ਔਕੜਾਂ ਹਿੱਕ ਡਾਹ ਠੱਲ੍ਹਦੇ ਰਹੇ ।
ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਹਰ ਕੰਮ ਨਿਭਾਈ ਪੂਰੀ,
ਮੂੰਹ ਮੁਲਾਹਜ਼ਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਝੱਲਦੇ ਰਹੇ ।
ਬੈ-ਖਰੀਦ ਗੋਲੇ, ਹੱਥ ਬੱਧੀ ਗੁਲਾਮ,
ਲੋਭ ਦਿੱਤਿਆਂ ਨਾ ਉਹ ਗਏ ਪਰੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਪ੍ਰਿਥਮ ਲਾਂਗਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਘ

ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਘ ਸੀ ਲਾਂਗਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ,
ਖਾਨਦਾਨ ਉੱਚਾ, ਓਹਦੀ ਨੁਹਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਐਨ ਪਲਾਂ 'ਚ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ,
ਹਰ ਮਨ ਪਿਆਰੀ ਤੇ ਮਿੱਠੀ ਗੁਫਤਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਜੋ ਆਵੇ ਪ੍ਰਸਾਦਾ ਛਕਾਈ ਜਾਂਦਾ,
ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਆਪ ਛੱਕਣ ਦਾ ਉਹਨੂੰ ਨਾ ਧਿਆਨ ਰਹਿੰਦਾ,
ਉਹ 'ਸੰਤੋਖ' ਦਾ ਰੂਪ ਸਾਕਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਅਰਸ਼ੋਂ ਦੇਵਤਾ ਉਤਰਿਆ ਧਰਤ ਉੱਤੇ,
ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੇਰੇ ਤੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੰਤ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸੰਤ ਮੁਹਕਮ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾ ਪਿਆਰਿਆ 'ਚੋਂ,
ਬਸਤਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਧੋਂਦਾ ਸਵਾਰਦਾ ਸੀ ।
ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਹਰਦਮ ਨਾਮ ਰਹੇ ਜਪਦਾ,
ਉਹਦਾ ਬੋਲਣਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾ ਸੀ ।
ਸੱਚੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੁਖ ਨਸੀਬ ਉਸਨੂੰ,
ਭਟਕਣ ਚੱਕਰ ਨਾ ਪੈਰ ਪਸਾਰਦਾ ਸੀ ।
ਉਹਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਉਹਦਾ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ,
ਇੱਕ ਵਾਰ ਜੋ ਉਹਨੂੰ ਨਿਹਾਰਦਾ ਸੀ ।
ਸੇਵਾਦਾਰ ਮਗਨ ਉਹ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ,
ਧੁਰੋਂ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ ਉਹ ਵੱਡੇ ਜੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੰਤ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਜ਼ੀਰ'—ਗੜਵਈ

ਨਿਰਮਲ ਆਤਮਾਂ, ਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਵ, ਸੁੱਧ ਮਨ,
ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਹਣੀ ਦਾਸਤਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਨਿਕਟਵਰਤੀ,
ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਰਦਮ ਸਾਵਧਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇਹਦੀ ਤੀਜੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ,
ਚਿੰਨ੍ਹ ਸੇਵਾ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਜਦ ਵਿਰਾਗ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਪੜ੍ਹੇ ਧਾਰਨ,
ਹਾਲਤ ਕੋਇਲ ਦੀਵੀ ਨਿਮੋਝਾਣ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਇਆ ਪ੍ਰਤੱਖ ਡਿੱਠਾ,
ਹੋਇਆ ਸਫਲ ਜੀਵਣ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਤੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੰਤ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸੰਤ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੱਟਿਆ ਵਾਲੀ ਦਾ ਸੀ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਦਾ ਚੋਰ ਬਰਦਾਰ ਹੈ ਸੀ ।
ਪਹਿਲਵਾਨ ਜਾਣੋਂ ਹਾਂਗ ਹਾਂਗ ਦਾ ਉਹ,
ਸਾਹਨ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਪਕੜ ਖਲਿਹਾਰਦਾ ਸੀ ।
ਗੁਰੂ ਤਾਬਿਆ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨ ਬਹਿੰਦਾ,
ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵੰਡਦਾ-ਨਕਦੀ ਸੁਵਾਰਦਾ ਸੀ ।
ਬੜੀ ਬਰਕਤ ਵਾਲਾ, ਸਿੰਘ, ਬਲੀ ਜੋਧਾ,
ਫਿਰ ਵੀ ਮਿਟ ਕੇ ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਸੀ ।
ਨਾਮ ਲਗਨ ਤੇ ਮਗਨ ਰਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਵਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਜੋ ਕਰਦੇ ਦੀਦਾਰ ਤੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਉਪਮਾ ਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

*ਮਹਿਤਾ ਸਾਹਿਬ ਡਬਲ ਐਮ. ਏ.

ਮਹਿਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸਾਧੂ ਹੈ ਸੀ ਡਬਲ ਐਮ. ਏ.,
ਘਰ ਜਲੰਧਰ ਤੇ ਪਿਤਾ ਵਕੀਲ ਹੈ ਸੀ ।
ਜਤੀ ਸਤੀ ਤਿਆਗੀ, ਭਗਵਾ ਚੋਗਾ ਇੱਕੋ,
ਰਹਿਣੀ, ਬਹਿਣੀ, ਗੁਣਵੰਤ ਅਸੀਲ ਹੈ ਸੀ ।
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਰਹਿ ਵਿਦਿਆ ਦਾਨ ਕੀਤਾ,
ਟਾਲਸਟਾਇ, ਗਾਂਧੀ ਲਈ ਦਲੀਲ ਹੈ ਸੀ ।
ਇਹ ਦੇਸ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲੜਿਆ,
ਜਾਗੋਂ ਹਿੰਦੀਉ, ਉਹਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਸੀ ।
ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਭੈਣੀ ਤੋਂ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਿਆ,
ਭੁਲ ਗਏ ਹਰ ਦੁਆਰ ਤੇ ਸਭ ਡੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

* ਭੋਲਾ ਨਾਥ ਮਹਿਤਾ

ਸੰਤ ਤਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਵਹਿਮੀ ਹਿੰਦੂ ਚੱਕ

ਤਰਨ ਸਿੰਘ ਵਹਿਮੀ, ਹਿੰਦੂ ਚੱਕ ਦਾ ਸੀ,
ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਹਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਦੋਰੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ, ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਉ ਜਾਈ,
ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਇਹਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਉੱਘਾ ਕਵੀ-ਪੰਥਕ, ਇਹਨੇ ਬਹੁਤ ਲਿਖਿਆ,
'ਜਸ-ਜੀਵਨ' ਕਈ ਗੰਥ ਕ੍ਰਿਤ ਮਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਜੋ ਦੱਸਿਆ ਕਿਸੇ-ਉਹ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ,
ਖੋਜ ਕਰਨਗੇ ਪਏ ਅਨੁਵਾਨ ਹੈ ਸੀ ।
ਲੱਖਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ, ਦੇ ਗਿਆ ਏ,
ਕੋਈ ਖੋਜੇ ਤਾਂ ਲਿਖਤ-ਇਹਦੀ ਧਨ ਕੁਬੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਮਹਾਨ ਆਤਮਾ--ਬਾਬਾ ਜਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿੱਲ (ਸਿਆਲਕੋਟ)

ਗਿੱਲ ਡੇਰਾ ਸੀ ਬਾਬਾ ਜਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ,
ਲੋਹ ਤੱਪਦੀ, ਤੇ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ।
ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਭਾਵੇਂ ਲੋੜਵੰਦ ਆਵੇ,
ਆਏ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ।
ਫੈਲੀ ਨਾਮ ਸੁਗੰਧ, ਦੜਪ ਮਹਿਕ ਉੱਠਿਆ,
ਅੰਨ ਧਨ ਦਾ ਭਰਿਆ ਭੰਡਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ।
ਰਾਤ ਜਾਗ ਕੇ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ,
ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਚੜਿਆ ਖੁਮਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ।
ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਹੰਤ ਇਹ ਕਾਰ ਲੈ ਲਈ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੱਸਦਾ ਰਿਹਾ-ਸਦਾ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਜਗੀਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ

ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਜਗੀਰੀ, ਇਹ ਦੜਪ ਦਾ ਸੀ,
ਅਤੀ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਵੰਦਾ ਸੀ ।
ਸਿਰੋਂ ਮੋਨਾ, ਚੋਲਾ ਪੈਰਾਂ ਤੀਕ ਲੰਮਾ,
ਸੱਪ ਵਾਂਗ ਸੋਟਾ ਹੱਥ ਸੁਹਾਵੰਦਾ ਸੀ ।
ਭਾਰੀ ਭਰੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਤ ਕਰਦਾ,
ਹਰ ਵਕਤ ਰੰਗਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਵੰਦਾ ਸੀ ।
ਉਹਦੀ ਜੀਹਭਾ ਤੇ ਸ਼ਾਰਦਾ ਵਸਦੀ ਸੀ,
'ਅਡੀਠ ਵਰਣ' ਉਹ ਕਾਵਯ ਬਣਾਵੰਦਾ ਸੀ ।
ਹਰ ਸਭਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ, ਉਹ ਸ਼ਿਗਾਰ,
ਹਰ ਗੱਲ 'ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ' ਦੇ ਵਿੱਚ ਘੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੰਤ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਖਾਰਾ ਦੇਊਆਂ

ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਖਾਰਾ ਦੇਊਆਂ ਦਾ ਸੀ ।
ਸ਼ਿਲਪ ਕਲਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸੁਵਾਇਆ ਸੀ ।
ਤਖਤ ਪੇਸ਼, ਫਰਨੀਚਰ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਛੈੱਡ,
ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਸਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ।
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਕੰਮ ਡੇਰੇ ਦਾ ਖੂਬ ਚਲਾਇਆ ਸੀ ।
ਮਜ਼ਹਬੀ, ਸਿੰਘ, ਸੁਥਰੇ, ਕਾਰੀਗਰ ਬਣ ਗਏ,
ਭੇਤ ਕੰਮ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ ।
ਸਾਖਿਆਤ ਉਹ ਰੂਪ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਦਾ ਸੀ,
ਧੁਰੋਂ ਡਿਉਟੀ ਕਰਨੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਕੋਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਵਰਨਣ ਯੋਗ ਹੈ ਨਾਮ ਕੋਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ,
ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਖਰਾਸ ਚਲਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਵਧੀਆ ਬਲਦ ਸੰਭਾਲਦਾ ਰੀਝ ਦੇ ਨਾਲ,
ਗੱਡੇ ਜੋਂਦਾ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਡਾਹਵੰਦਾ ਸੀ ।
ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਲੋਕੀ ਬਹੁਤ ਆਉਂਦੇ,
ਹਰ ਕੋਈ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਬਲਦ ਲਿਆਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਬਲਦ ਉਹਦਾ ਤੇ ਅਪਣਾ ਜੋਅ ਗਡਾ,
ਖਲਕਤ ਸਾਹਮਣੇ ਹਿਕ ਵਿਖਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਇਸ ਪਾਸ ਸੀ ਢੰਗ ਬਲਦ ਜਿਤਨੇ ਦਾ,
ਵਡੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਹਾਰ ਗਏ ਬਥੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਰ

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਰ, ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੀ,
ਉਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਾਰ ਚਲਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਉੱਚਾ, ਲੰਮਾ, ਜਵਾਨ, ਕੱਦ ਸਵਾ ਛੇ ਫੁੱਟ,
ਹੁਕਮ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਠੀਕ ਵਜਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਹਰ ਵਕਤ ਉਹ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ,
ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਆਪਾ ਘੁਮਾਂਵਦਾ ਸੀ ।
ਫਖਰੇ ਨਾਜ਼ ਹੈ ਗਲ-ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੀ,
ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਮਧਾਰੀ ਅਖਵਾਂਦਾ ਸੀ ।
ਇਹਨੇ ਕਈ ਡਰਾਈਵਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ,
ਲੱਗੇ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਫਿਰਨ ਆ ਚੌਫੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੰਤ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਾਇਲਪੁਰੀ

ਸੰਤ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਾਇਲਪੁਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ,
ਸੂਝਵਾਨ ਤੇ ਵਰਕਰ ਮਹਾਨ ਹੈ ਸੀ।
ਦੈਨਿਕ 'ਨਵਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ' ਕਿਰਤ ਓਸਦੀ ਸੀ,
ਸਣੇ ਪਰਵਾਰ, ਮਿਹਨਤ ਲਾਜਵਾਬ ਹੈ ਸੀ।
ਚਿਹਰਾ ਖਿੜਿਆ ਤੇ ਬੋਲ ਸਨ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਦੇ,
ਨਿਰਮਲ ਆਤਮਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸ੍ਵਾਬ ਹੈ ਸੀ।
ਜੀਵਨ ਸੌਇਨੇ ਕੁਠਾਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਢਲਿਆ,
ਸਚੀ ਸ਼ਾਨਤੀ ਮੁਖੜਾ ਮਹਿਤਾਬ ਹੈ ਸੀ।
ਕੁਰਸੀ, ਦਫਤਰ ਹੱਥ ਕਲਮ ਤੇ ਮੋਜ਼ ਕਾਗਜ਼,
ਲਿਖਣਾ ਕਲਾ ਬਣ ਸ਼ਾਰਦਾ ਪਾਏ ਘੇਰੇ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਸਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ।

ਠੇਕੇਦਾਰ ਸ੍ਰ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲੂਵਾਲੀ

ਠੇਕੇਦਾਰ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲੂ ਵਾਲੀ,
ਜੋਗੀ ਰਾਜ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਪਾਇਆ ਸੀ।
ਸ਼ਿਲਪ ਕਲਾ ਸਪੰਨ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਫਨ,
ਇਸਦਾ ਕਰਤਬ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਭਾਇਆ ਸੀ।
ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਠੇਕੇ ਲਏ ਲਾਈ ਲੇਬਰ,
ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਆਇਆ ਸੀ।
ਕੀਰਤਨ ਕਵੀ ਲਿਖਾਰੀ ਤੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਚਾਰ,
ਪੰਥ ਰਤਨ ਕਹਿ ਸੰਗਤਾ ਸਲਾਹਿਆ ਸੀ।
"ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਲਿਖਿਆ ਗੇਟ ਆਪਣੇ,
ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੱਖਣੀ ਸਦਾ ਬਣੇ ਰਹੀਏ ਤੇਰੇ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਸਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ।

ਮਹੰਤ ਮੂਲਾ ਸਿੰਘ ਖਾਰਾ ਦੇਉਆਂ

ਮੂਲਾ ਸਿੰਘ ਮਹੰਤ ਖਾਰਾ ਦੇਉਆਂ ਦਾ ਸੀ,
ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਭਾਰੀ ਸਿੱਧੀ ਦਸਤਾਰ, ਮੱਥੇ ਲਾਏ ਖੰਡਾ,
ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦਾ ਤੇ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਸੱਕੇ ਪੰਜ ਭਰਾ ਪੁੱਕੇ ਨਾਮਧਾਰੀ,
ਨਾ ਮਿਲਵਰਤਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਹੋਇਆ ਹੁਕਮ ਸਰਕਾਰੀ ਪੰਜ ਨਾ ਹੋਣ ਕੱਠੇ,
ਦੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਗਲ ਤੁੜਾਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਉਹਦੀ ਲੰਮੀ ਅਰਦਾਸ ਸਾਰਾ ਜਗ ਜਾਣੇ,
ਖੁਸ਼ੀ ਬਖਸ਼ਦੇ ਸੰਤ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਮਹੰਤ ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਨਖੱਤਰੀ

ਮਾਨ ਯੋਗ ਸਨਖੱਤਰੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ,
ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇਸਦੇ ਪੂਜਨ ਹਾਰ ਹੈ ਸਨ ।
ਅਮਰ ਦਾਸ ਗੁਰ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ,
ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ ਸਨ ।
ਏਥੇ ਖੁੱਲਿਆ ਵਿਦਿਆਲਾ, ਮਾਨਿੰਦ 'ਕਾਲਿਜ,'
ਸੰਤ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਬਾਨੀ ਅਧਾਰ ਹੈ ਸਨ ।
ਅਤੇ ਹੈਂਡ ਮਾਸਟਰ ਸੰਤ ਬੂੜ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ 'ਹਰ ਕੰਮ' ਜੁਮੇਵਾਰ ਹੈ ਸਨ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਂਦੇ ਦੀਦਾਰ ਇਹਨਾਂ ਮੰਗਿਆ ਇਹ,
'ਵਸਦਾ ਰਹੇ ਡੇਰਾ, ਤੇਰੇ ਰਹਿਣ ਫੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਜਥੇਦਾਰ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਰਸਾ

ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿੰਡ ਬੱਲੋਂ ਵਾਲੀ,
 'ਜਨਕ' ਵਾਂਗ ਉਹ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਗਏ ਹਨ ।
 ਜੋਗੀ ਜੋਗੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜੇ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿੱਚ,
 ਰੱਬੀ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਦਾਤ ਵਰਤਾ ਗਏ ਹਨ ।
 ਇੱਕ ਪਾਈ ਦਾ ਨਾ ਰਵਾਦਾਰ ਬਣਿਆ,
 ਮਾਇਆ ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਲਾ ਗਏ ਹਨ ।
 ਸਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਦਰੀ ਜੱਸ ਖੱਟਿਆ,
 ਘਰ ਪਰਵਾਰ, ਕੰਮ ਕਾਰ ਚਮਕਾਂ ਗਏ ਹਨ ।
 ਸਰਸੇ ਰਿਹਾ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਵਲ ਮੁਖੜਾ,
 ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹਨੇਰੇ, ਸਵੇਰੇ ।
 ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
 ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੁਬਾ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ਪੰਥ ਰਤਨ, ਸੂਬਾ ਸੰਤ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਸੇਵਾ ਕਰ ਇਸ ਗੁਰੂ ਰਿਝਾ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਇੰਜਨ ਆਪ ਬਣਾ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਲਾਇਆ,
ਬਿਜਲੀ ਆਈ, ਹਨੇਰਾ ਹਟਾ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਵੱਡੇ ਹਵਨ ਤੇ ਘਿਉ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛੱਟਾ,
ਨਵ ਈਜਾਦ ਦਾ ਰੰਗ ਵਿਖਾ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਕਾਰ ਨਾਭਾ ਵਿਗੜੀ, ਹੱਥ ਕੋਣ ਪਾਵੇ,
ਇੰਜਨ ਖੋਲ ਪੁਰਜਾ ਨਵਾਂ ਪਾ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਈਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ,
ਹੁਕਮ ਗੁਰ ਦਾ, ਸੁਭ ਕੰਮ ਕਾਰ ਤੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਪੰਥ ਰਤਨ ਸੰਤ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਮੁਸੱਵਰ)

ਮਾਨਯਵਰ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੀ ਮੁਸੱਵਰ,
ਆਪਾ ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਵਲ ਲਾਇਆ ਸੀ ।
ਗੁਣ ਸਿਖਿਆ ਉਸ ਮੁਸੱਵਰੀ ਦਾ,
ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਉਸਤਾਤ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ।
ਨਾਮਧਾਰੀ ਇਤਿਹਾਸ, ਹਰ ਇਕ ਤਸਵੀਰ,
ਮਾਨੋ ਪੰਥ ਨੂੰ ਉਹਨੇ ਚਮਕਾਇਆ ਸੀ
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਤੋਂ ਮਸਤੀ ਦੀ ਦਾਤ ਮਿਲ ਗਈ,
ਮਸਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਪਾ ਭੁਲਾਇਆ ਸੀ ।
ਉੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ "ਰਿੰਦ" ਨਸੀਬ ਹੋਈ,
ਘਰ 'ਗੰਜ' ਪਾਇਆ, ਟੁਰ ਗਏ ਹਨੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਠੇਕੇਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣੀਆਂ

ਮਾਨਯਵਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਭਜਨ ਦਾ ਰੂਪ,
ਵਿੱਚ ਰਾਣੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਸੀ ।
ਸਾਕ ਅੰਗ ਤੇ ਬਾਗ ਪਰਵਾਰ 'ਗੁਰੂ ਘਰ,'
ਹਰ ਥਾਂ ਹੋਈ ਇੱਜ਼ਤ ਉਸਦੀ ਖਾਸ ਹੈ ਸੀ ।
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ,
ਪੰਥ, ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਲੋਹ ਦਾ ਦਾਸ ਹੈ ਸੀ ।
ਪੰਝੀ ਪੱਤਰੇ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦੇ,
ਢਾਈ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਸੀ ।
ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਘਰ ਘਰ,
ਉਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਨਿਹੁੰ ਘਨੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

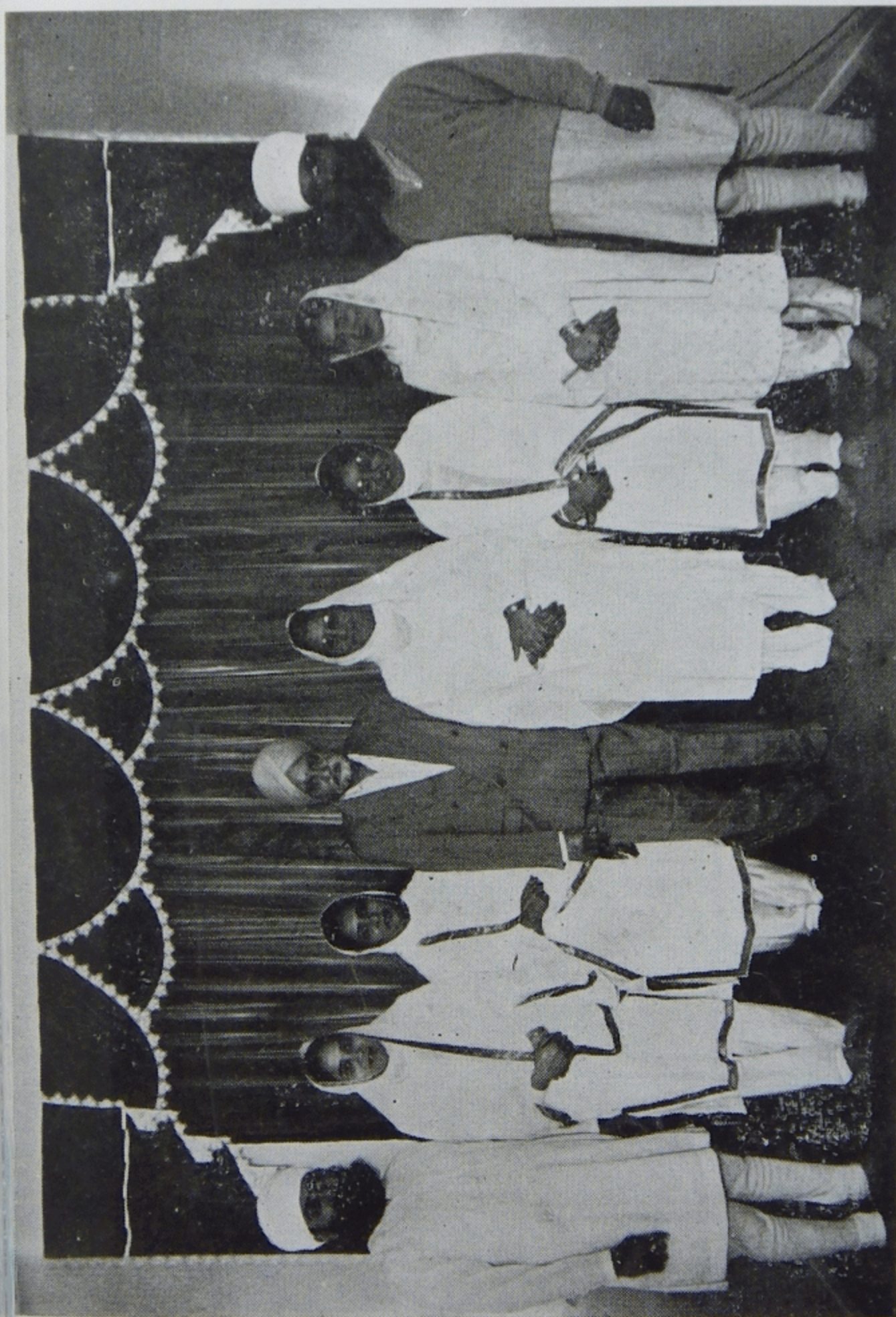
ਸੰਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਹੂਵਾਲ (ਪਿਤਾ ਬੀਬੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ)
ਨਾਲ ਪੋਤਰਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ-ਸੂਬਾ ਸੱਖਰ ਸਿੰਧ

ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਸੱਖਰ ਸਿੰਧ ਦਾ ਸੀ,
ਪਦਵੀ ਕੰਮ ਤੇ ਅੱਛੇ ਥਾਂ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ।
ਗੁਰਾਂ ਮਾਨ ਦਿੱਤਾ 'ਕਵੀ ਹੈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ',
ਇਹਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵੀ ਸਭਨੇ ਸਲਾਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ।
ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਵਾਹ ਉਹਦਾ,
ਆਪਣੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸੋਭਾ ਵਧਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ।
ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਆਉਂਦਾ, ਲੈ ਕੇ ਨਾਲ ਸਾਥੀ,
ਕਸ਼ਸ਼ ਕਥਨੀ 'ਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ,
ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਆਇਆ, ਮਾਣ ਬਹੁਤ ਪਾਇਆ,
ਸੰਗਤ ਹੋਈ ਇਕੱਠੀ ਇਹਦੇ ਆ ਚੁਫੇਰੇ,
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਸੂਬਾ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਮਾਹੋਵਾਲ

ਸੂਬਾ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਹੋਵਾਲ ਦੇ ਸਨ,
ਉੱਚੀ ਦਾਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਪਾਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਉਹਨਾਂ ਲੂਣ ਨਹੀਂ ਛੱਕਿਆ,
ਆਖਰਕਾਰ ਤੱਕ ਸੋਧ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਮਾਲਾ ਪੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਸਨਾ ਹਿਲ ਰਹੀ ਏ,
ਪਦਵੀ ਧੂ ਵਾਲੀ ਮਾਨੋ ਪਾਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਕਾਰੋ ਬਾਰ ਸੁੱਚਾ, ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ,
ਬਾਣੀ ਕੰਠ ਮਰਿਯਾਦਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਉਹਦੇ ਨਿਕਟ ਆਏ ਪਾ ਗਏ ਜੀਵਨ,
ਉਹ ਘਲਦਾ ਸੀ ਸਿੱਖ-ਦਰ ਤੇਰੇ ।
ਲੋਕਾਂ ਚਰਨ ਪਰਸੇ, ਉਹ ਨਿਰਮਾਣ ਰਿਹਾ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਪੁੱਤਰ), ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਨੂੰਹ), ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਲੜਕੀ), ਸ੍ਰ: ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ, ਬੀਬੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ,
ਵਿਮਲਜੀਤ ਕੌਰ (ਲੜਕੀ), ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ (ਨੂੰਹ), ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਲੜਕਾ)

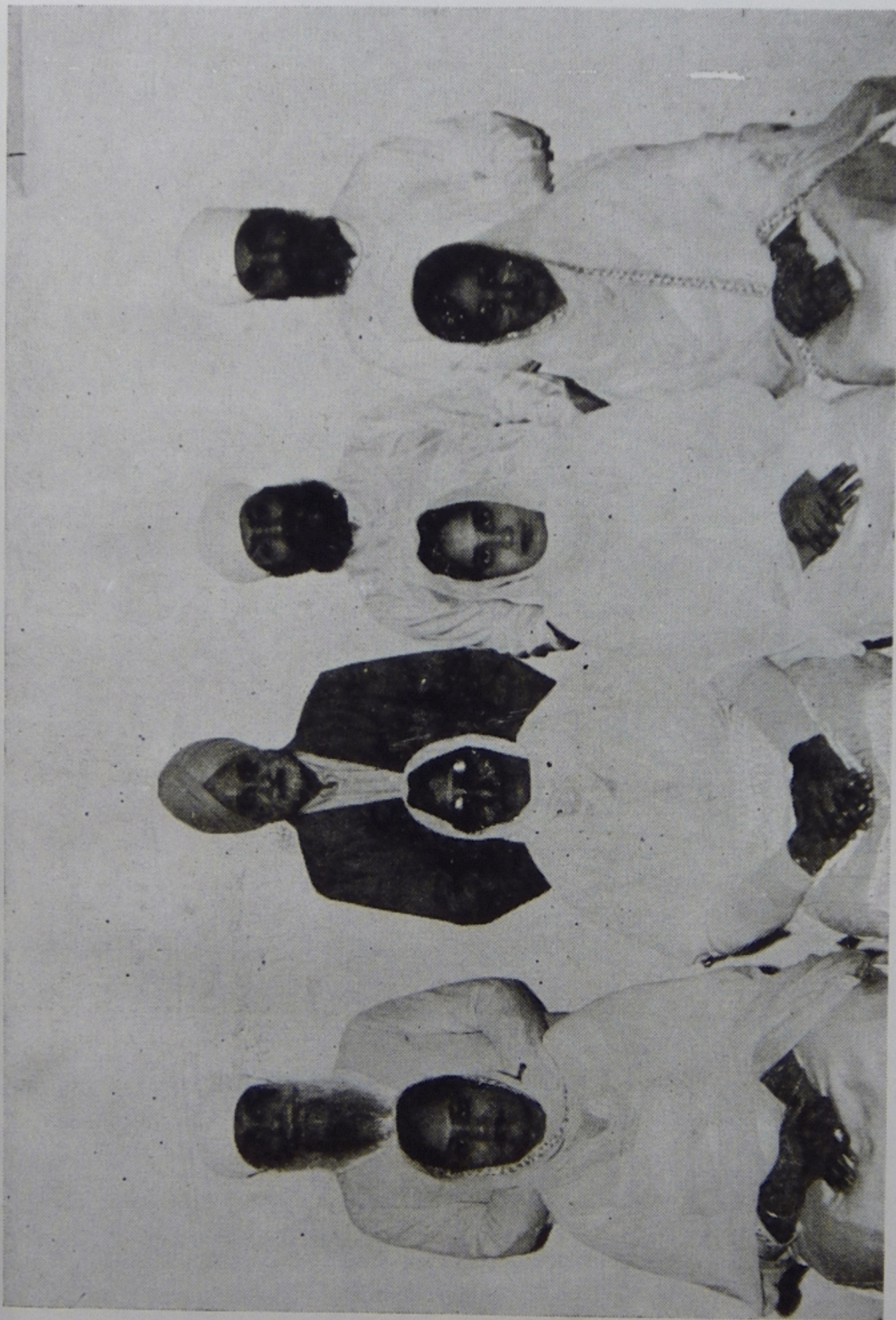
१.

२.

३.

४.

५.

ਖਲੋਤੇ : ਸ੍ਰ. ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ, ਸ੍ਰ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ. ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
 ਬੈਠੇ : ਬੀਬੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਵਿਮਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ

ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਨ,
ਵਿਚ ਮਸਤੀ ਦੇ ਉਹ ਕਮਾਲ ਹੋਇਆ ।
ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਸਨ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਝੱਲਿਆ,
ਰੱਬੀ ਜਾਤ ਦਾ ਏਹਨੂੰ ਜਮਾਲ ਹੋਇਆ ।
ਭੋਲੇ ਭਾ ਦੀਵਾਨ ਉਹ ਲਾਣ ਲੱਗਾ,
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਿਮ ਈਸਾਈ ਨਿਹਾਲ ਹੋਇਆ ।
ਚਰਚਾ ਚਲ ਪਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉਤੇ,
ਗੁਰੂ ਏਸਦਾ ਇਸਤੇ ਦਿਆਲ ਹੋਇਆ ।
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਨ ਚੌਦਵੀਂ ਦਾ,
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ।
ਜਿਵੇਂ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇ,
ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚਮਕਾ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੰਤ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਖਾਰਾ ਦੇਊਆਂ

ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਭਾਜੂ ਇਹ ਕਾਰੀਗਰ ਸੀ,
ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਭਿੱਜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਰੰਗ ਰੰਗਾਇਆ ।
ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਹੀ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਸਨ,
ਅਚਨ ਚੇਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀ ਹੁਕਮ ਆਇਆ ।
ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ,
ਜ਼ਫਰਵਾਲ ਤਸੀਲੇ, ਇਹਨਾ ਜਾ ਅਲਾਇਆ ।
ਇੱਕੀ ਜੀਅ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਦਾਹੜੀ, ਇੱਕੋ ਘਰ ਦੇ,
ਇਹ ਹੁਕਮ ਫਿਰ ਖਾਰੇ ਤੋਂ ਗਿਆ ਲਾਹਿਆ ।
ਚਰਚਾ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਫੈਲੀ ਪੰਥ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਘਰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਫੈਜ਼ ਪਾਏ ਫੇਰੇ ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਮਾਨਯੋਗ ਡਿੱਠੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇਰੇ ।

ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਵਿਛੋੜਾ ਤੇਰਾ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਿਆ (ਹੱਲੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ)

ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ ਸਤਾਵੰਦੀ,
ਟੁੱਟੀ ਗੰਢਣਹਾਰ 'ਯਾਦ' ਘਾਉ ਸੀਨੇ ਪਾਵੰਦੀ,
ਪੂਜਨੀਕ-ਤੂੰ ਵਸਾਇਆ ਭੈਣੀ ਡੇਰਾ, ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਿਆ ।

ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਰਸ ਹੈ,
ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਸੇਵਾ ਵੱਲੋਂ ਉਹਦਾ ਜਸ ਹੈ,
ਇਕ ਵਾਰੀ ਆਇਆ ਦਰ, ਹੋ ਗਿਆ ਉਹ ਤੇਰਾ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਿਆ ।

ਨਿਰਮਲੇ ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਵਾ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ,
ਜੋ ਵੀ ਤੇਰੇ ਦਰ ਆਇਆ, ਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸਤਿਸੰਗ,
ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਦੂਈ ਦਾ ਹਨੇਰਾ, ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਿਆ ।

ਘਰ ਘਰ ਬਾਣੀ ਪਾਠ ਜਾਪ ਤਾਪ ਨਿਤਨੇਮ,
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਸੁੱਚ ਸੋਧ ਮਾਲਾ ਪ੍ਰੇਮ,
ਕੰਵਲ ਸਤਿਜੁਗ ਮਾਨੋ ਹੋ ਗਿਆ ਸਵੇਰਾ, ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਿਆ ।

ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਤੇਰੇ ਦਰ ਭਿਖਾਰੀ ਆ ਗਿਆ

ਟੇਕ : ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਤੇਰੇ ਦਰ ਭਿਖਾਰੀ ਆ ਗਿਆ
ਜੋ ਵੀ ਆਇਆ ਦਰ ਤੇਰੇ ਮੰਗੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਪਾ ਗਿਆ

ਸੁਣਿਐ ਸੱਚਾ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ਚੀਨੀ ਦਾ ਅਸਵਾਰ ਤੂੰ
ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾ ਉਧਾਰ ਤੂੰ
ਪਲ ਨਾ ਲੱਗਾ ਚੀਨੀ ਲੈ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਕੇ ਆ ਗਿਆ ।

ਮਾਨਾ ਵਾਲੇ ਫੇਟ ਲੱਗੀ ਮੱਰਿਆ ਪੁੱਤ ਘੁਮਿਆਰੀ ਦਾ
ਜਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਚਰਨੀ ਲਾ ਮਨ ਖਿੜਿਆ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ਦਾ
ਕ੍ਰਿਸਮਾ ਤੇਰਾ ਜੱਗ ਉੱਤੇ, ਹਰ ਜੁਬਾਨ ਪਰ ਛਾ ਗਿਆ ।

ਬੁਚੜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਪੜਦਾ ਪਾ ਲਿਆ
ਕਿਹਾ ਸੀ ਜਾਹਿਰ ਹੋ ਜਾ ਗਊਆਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲਿਆ
ਤੇਰਾ ਇਛਾਰਾ ਹੋਇਆ ਸਿੰਘਾਂ ਫਾਸੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ।

ਉੱਡ ਗਏ ਸੀ ਤੋਪਾਂ ਅੱਗੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ
ਅਖੀਰ ਡੇਰਾ ਹਿੰਦ 'ਚੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ ਉਠਾ ਲਿਆ
ਹਿੰਦ ਦਾ ਹਰ ਨੇਤਾ ਤੇਰੇ ਦਰ ਸੀਸ ਝੁੱਕਾ ਗਿਆ ।

ਅੱਧੀ ਰਾਤੀਂ ਉੱਠ ਕੇ ਹੈ ਕੂਕਾ ਵਾਜਾਂ ਮਾਰਦਾ
ਆਜਾ ਚੀਨੀ ਵਾਲਿਆ ਭੁੱਖਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਦੀਦਾਰ ਦਾ
ਏਹ ਵਿਛੋੜਾ ਕੰਵਲ ਮੇਰੇ, ਦਾਗ਼ ਸੀਨੇ ਲਾ ਗਿਆ ।
ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਤੇਰੇ ਦਰ ਭਿਖਾਰੀ ਆ ਗਿਆ ।

ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜੁ ਕੂਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ

ਟੇਕ : ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜੁ ਕੂਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ।
ਬਣ ਗਈਆਂ ਜੱਗ ਵਿਚ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ।

ਹੋਇ ਜੁ ਸ਼ਹੀਦ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ।
ਕੂਕਾ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵਿਚ ਕਲਸ ਮਹਾਨ ਹੈ ।
ਕੂਕੇ ਕੋਲੋਂ ਕੰਬੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ।
ਧਰਮ ਦੇ ਬਚਾਣ ਹਿੱਤ ਕਦਮ ਵੱਡਾ ਚੁੱਕਿਆ
ਵਡਾ ਸਾਕਾ ਹੋਇਆ ਕੂਕਾ ਸ਼ੇਰ ਵਾਂਗੂੰ ਬੁੱਕਿਆ
ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਲਗੀਧਰ ਗੱਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਠਾਨੀਆਂ ।
ਤਖਤ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦਾ ਆ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਡੋਲਿਆ
ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਜੁਲਮ ਕਰ ਕਹਿਰ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲਿਆ
ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਪੁਚਾਈਆਂ ਰਲ ਹਾਨੀਆਂ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹੇ ਉਮਰਾਂ ਕੈਦ ਰਹਿ ਗਏ
ਕੋਟਲੇ ਮਲੇਰ ਗੋਲੇ ਤੋਪਾਂ ਅੱਗੇ ਸਹਿ ਗਏ
ਖੋਹਲ ਕੇ ਬਟਨ ਹਿੱਕਾਂ ਤੋਪਾਂ ਅੱਗੇ ਤਾਨੀਆਂ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਏ ਸੂਬੇ ਆਗੂ ਨਾਲ ਨੇ
ਹਾ-ਹਾ ਕਾਰ ਮੱਚੀ "ਕੂਕਾ ਖਤਮ" ਫੜੀ ਚਾਲ ਨੇ
ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ।
ਮਿਟਿਆ ਨਾਂ ਕੂਕਾ ਗੌਰੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਨੇ ।
ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਭਾਵੇਂ ਹੋ ਗਏ ਫੀਤੇ ਫੀਤੇ ਨੇ ।
"ਕੰਵਲ" ਲੱਖ ਵਾਰ, ਸਿਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਝੁੱਕਾਨੀਆਂ ।

ਪਹਿਲੇ ਰਾਮ, ਹਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਹੁਣ ਜਗਜੀਤ ਕਹਾਂਦੇ ਹੋ

ਟੋਕ : ਪਹਿਲੇ ਰਾਮ, ਹਰੀ, ਪ੍ਰਤਾਪ, ਹੁਣ ਜਗਜੀਤ ਕਹਾਂਦੇ ਹੋ

ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਉੱਤੇ ਹੰਸ, ਰਲ ਕੇ ਬੈਠੇ ਮਾਨੋ ਸੰਤ,
ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ ਬਚਨ ਅਮੋਲ, ਜੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਂਦੇ ਹੋ ।
ਲੱਖਾਂ ਸਾਧੂ ਤੇਰੇ ਗਿਰਦੇ, ਮਾਨੋ ਤਾਰੇ ਝਿਲਮਿਲ ਕਰਦੇ,
ਅਰ ਆਸਨ ਉੱਤੇ ਬੈਠ, ਚੰਦ ਜਿਉ ਸੋਭਾ ਪਾਂਦੇ ਹੋ ।
ਬੱਦਲ ਵੇਖ ਕੇ ਨਚਦਾ ਮੋਰ, ਚੰਨ ਨੂੰ ਤਕਦਾ ਰਹੇ ਚਕੋਰ,
ਦਾਤਾ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਦੀ ਮੋਜ, ਭੋਰਿਆਂ ਤਾਂਈ ਲੁਟਾਂਦੇ ਹੋ ।
ਤੇਰੇ ਸਾਜਾਂ ਦੀ ਧੁਨ ਆਈ, ਮਾਨੋ ਬੰਸੀ ਕ੍ਰਾਨ ਬਜਾਈ,
ਬਣ ਗਏ ਗੋਪੀਆਂ, ਸਾਧੂ ਸੰਤ, ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਰਾਸ ਰਚਾਂਦੇ ਹੋ ।
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਸੰਗਤਾਂ ਬਣੀਆਂ, ਗੁਰ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣੇ ਚੱਲੀਆਂ,
ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ, ਉਪਮਾਂ ਐਨ ਘਟਾਂਦੇ ਹੋ ।
ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਲੰਗਰ ਚਲਾਇਆ, ਅੱਜ ਤਕ ਪੂਰਨ ਚਲਦਾ ਆਇਆ,
ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ ਪਿਤਾਮਾ ਸੋਹਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਂਦੇ ਹੋ ।
ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਿਵਾਜ਼ ਦਰ ਆਇਆ ਦੀ ਰੱਖਦੇ ਲਾਜ,
"ਕੰਵਲ" ਨਿਮਾਣੇ ਦਾਸਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮਾਣ ਰਖਾਂਦੇਹੋ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਹਲਾ ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ

ਟੇਕ : ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਆਹਲਾ ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ ।
ਤੇਰੀ ਸੁੰਦਰ ਹੋਂਦ ਤੇ ਕੁਲ ਵਿਸ਼ੁ ਤਾਈ ਮਾਣ ਹੈ ।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਤੂੰ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਿਆ
ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਚੁੰਮਿਆਂ ਜਿਸ ਰਾਹਾਂ ਥੀਂ ਤੂੰ ਲੰਘਿਆ
ਹਿੰਦੂ ਮੋਮਨ ਸਿੱਖ ਈਸਾਈ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ ।

ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵਾ ਗੋਰੇ “ਬਿਰਲਾ” ਹੋ ਯਾ ਅਤ ਗ੍ਰੀਬ
ਦਿਸ਼ਟ ਸਭ ਪਰ ਪਿਆਰ ਦੀ, ਸਭ ਕੋ ਬੈਠਾਇਆ ਹੈ ਕਰੀਬ
ਨੀਵੀ ਜਾਤੀ ਕਹਿ ਉੱਠੀ ਯਿਹ ਰਾਮ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ।

ਮਾਨਵ-ਧਰਮ ਪੈਗਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜੰਗ ਦਾ ਕੀਹ ਵਾਸਤਾ
ਇਕ ਹੈ ਮਾਲਿਕ, ਇਕ ਹੈ ਧਰਤੀ, ਇਕ ਹੈ “ਜੀਵਨ” ਰਾਸਤਾ
ਇਨਸਾਂ ਹੈ ਪਰੇਸ਼ਾਣ ਕਿਉਂ ਜਦ ਸਾਂਝਾ ਹੀ ਵਿਗਯਾਨ ਹੈ ।

ਗਗਨ ਭੇਦੀ ਨਾਹਰਾ ਇਸ ਦਾ ਅਹਿੰਸਾ ਪਰਮੋ ਧਰਮ
ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਤਿਆਗ ਕੇ, ਧਾਰਨ ਕਰੋ ‘ਭਈ’ ਸੁਭ ਕਰਮ
“ਕੰਵਲ” ਤੇਰੇ ਸੁਭ ਬਚਨ, ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕਲਿਆਨ ਹੈ ।

ਯਾਦ

ਟੇਕ : ਬਡ-ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਜੀ ਦੀ, ਯਾਦ, ਅੱਜ ਆਈ ਏ ।
 ਜੁਗੜੇ ਬਤੀਤ ਗਏ ਨੇ ਪਈ ਜੋ ਜੁਦਾਈ ਏ ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਜਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈਸੀ ਆਵਣਾ
ਗਲੀਆਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਸੁਹਾਵਣਾ
ਦਰਸ ਲਈ ਸੰਗਤ ਵਹੀਰ ਬਣ ਧਾਈ ਏ ।

ਹੱਸੁ ਹੱਸੁ ਕਰਦਾ ਤੇਰਾ ਮੁਖੜਾ ਜਲਾਲੀ ਸੀ ।
ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਾਧਾਂ ਰੱਬੀ ਜੋਤ ਇਹ ਭਾਲੀ ਸੀ ।
ਕਰ ਲਿਆ ਦੀਦਾਰ ਰੂਹ ਖਿੜੀ ਹੋ ਸਵਾਈ ਏ ।

ਘੋੜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਰੂਪ ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਧਾਰਿਆ ।
ਸੰਗਤ 'ਚ ਬੈਠਾ ਚੀਨੀ, ਵਾਲਾ ਸੀ ਨਿਹਾਰਿਆ ।
ਕਈਆਂ ਡਿੱਠਾ ਨਾਨਕ ਦਾ ਰੂਪ ਏਹ ਇਲਾਹੀ ਏ ।

ਤਾਉਸ ਹੱਥ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਬਿੱਠਾ ਦਾ ਗਾਵਣਾ ।
"ਯਾਦ ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਦੀ" ਵੈਰਾਗੀ ਹੋ ਜਾਵਣਾ ।
ਸੰਗਤ ਦੇ ਨੈਣਾਂ ਝੜੀ ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ ਲਾਈ ਏ ।

ਧਰਮਸਾਲਾ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਲੱਗੀ ਤਸਵੀਰ ਏ ।
ਵੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ "ਕੰਵਲ" ਆਉਂਦੀ ਧੀਰ ਏ ।
ਆ ਜਾਉ ਰੂਪ ਧਾਰ ਤਾਪ ਲਗ ਰਹੀ ਸਵਾਈ ਏ ।
ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਅੱਜ ਆਈ ਏ ।

ਆਰਤੀ

ਪੂਜਯ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਕੌਰ ਜੀ ।
ਪੂਜਯ ਮਾਤਾ ਚੰਦ ਕੌਰ ਜੀ ਤੇਰੀ ਜੈ ਹੋ ਜੈ ਹੋ ਜੈ ਹੋ ।

ਰਾਮ ਹਰੀ ਅਰ ਬਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ, ਹੈਂ ਮਾਂ ਤੂੰ ਜਗਦੰਬਾ,
ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਫਤਹਿ ਕੌਰ, ਭੂਪਿੰਦਰ ਜੀ ਅੰਬਾ,
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਦੈਯ ਹੋ ।

ਪੂਜਯ ਬੇਬੇ ਦੋਨੋਂ ਠਾਕੁਰ, ਗੁਰੂਮੀਤ ਗੁਰਸ਼ਰਨਾ,
ਬੀਬਾ ਅਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਰਮਲ ਕਾਕਾ ਕਿਰਣਾ,
ਸੰਗਤ ਕੰਵਲ ਹੈ ਜਪੁ ਤਪੁ ਨੇਮੀ, ਮਾਲਾ, ਨਾਮ, ਅਭੈ ਹੋ ।

ਪੂਜਯ ਮਾਤਾ ਚੰਦ ਕੌਰ ਤੇਰੀ ਜੈ ਹੋ ਜੈ ਹੋ ਜੈ ਹੋ ।
ਜੈ ਹੋ, ਜੈ ਹੋ, ਜੈ ਹੋ, ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਹੋ ।

ਈ 'ਚੰਨ ਤਾਰੇ' ਮਾਰਫਤ
ਵਜ਼ਦੇ ਰਿੰਦਗੀ ਅਸਰ ।
ਲੁਤਫੇ ਦੀਦੇ ਜਾਨਾਂ ਆਰਫ,
ਬੰਦਗੀ, ਬ ਮੁਰਸ਼ਦੱਸਤ ।

ਅਰਥਾਤ

ਇਹ ਚੰਨ ਤਾਰੇ ਚੌਥਾ ਪਦ ਹੈ
ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਮਸਤ ਹੁਲਾਰੇ, ਬੋਲੇ ਨਿਆਰੇ ।
ਪ੍ਰੀਤ ਚਰਨ ਗੁਰ ਮਹਾਂ, ਰਸ, ਰਸਨਾਂ
ਪੂਜਯ ਪਰਮ ਪਿਆਰੇ ਜਾਂ ਬਲਹਾਰੇ ।

